

Česká rozvojová agentura Výroční zpráva 2010

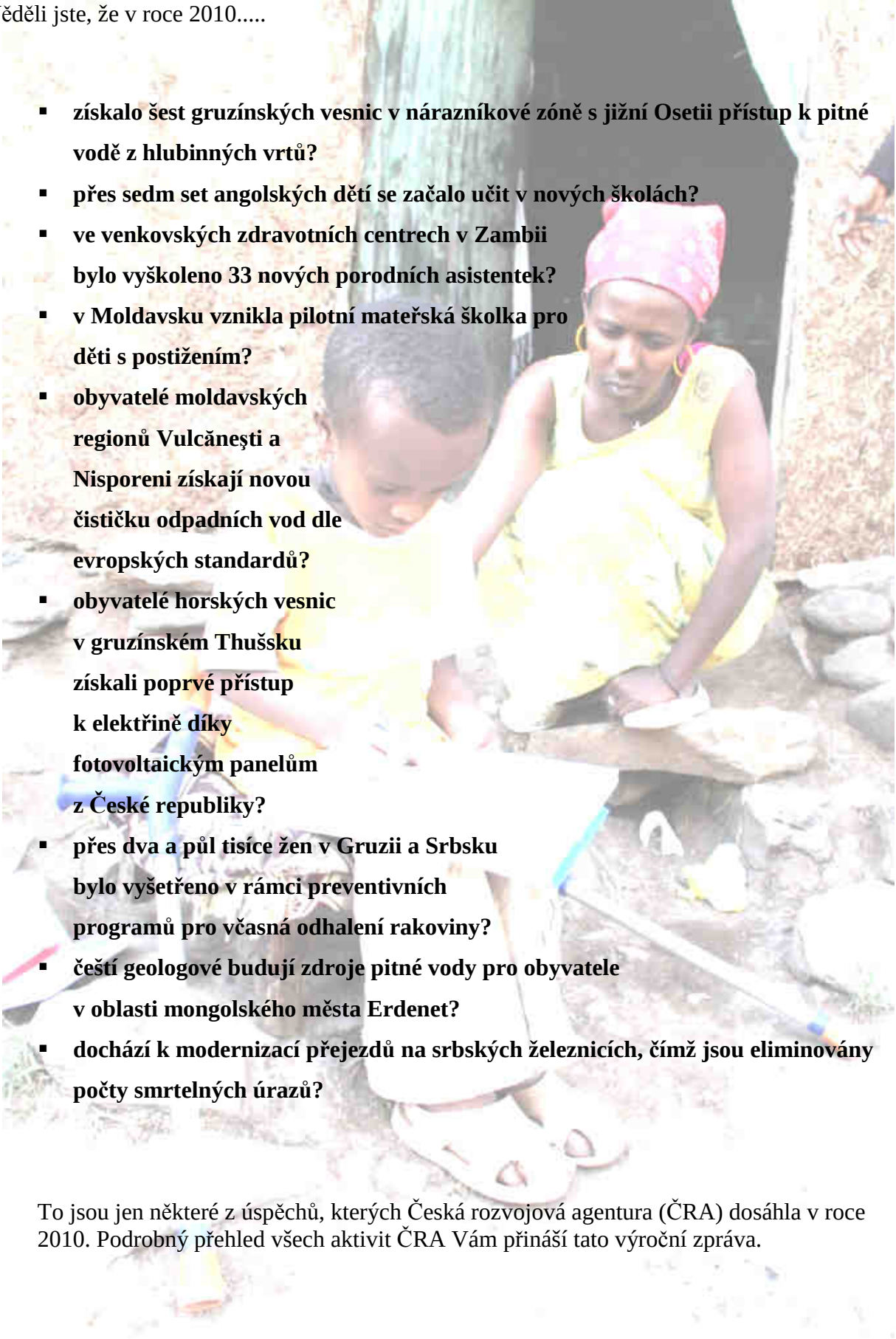
Obsah

1. O agentuře	4
2. Projekty zahraniční rozvojové spolupráce	5
2.1. Prioritní země s programem spolupráce.....	6
BOSNA A HERCEGOVINA.....	6
ETIOPIE	7
MOLDAVSKO	8
MONGOLSKO	10
2.2. Prioritní země bez programu spolupráce.....	11
GRUZIE	11
KAMBODŽA.....	13
KOSOVO	13
PALESTINA	14
SRBSKO	14
2.3. Ostatní partnerské země	16
ANGOLA	16
VIETNAM	16
ZAMBIE.....	17
3. Další aktivity ČRA	19
3.1. Spolupráce v rámci české rozvojové konstituce.....	19
3.2. Spolupráce s ostatními dárči	20
3.3. Vnější vztahy.....	22
4. Personální a rozpočtové otázky	23
4.1. Personální otázky	23
4.2. Komplexní rozbor hospodaření ČRA v roce 2010.....	24
5. Přílohy	26
5.1. Přehled čerpání projektové spolupráce implementované ČRA v roce 2010.....	27
5.2. Abstrakty realizovaných projektů	33

Zpracoval: **kolektiv ČRA**

Předkládá: **Ing. Michal Pastvinský, ředitel ČRA**

Věděli jste, že v roce 2010.....

-
- získalo šest gruzínských vesnic v nárazníkové zóně s jižní Osetií přístup k pitné vodě z hlubinných vrtů?
 - přes sedm set angolských dětí se začalo učit v nových školách?
 - ve venkovských zdravotních centrech v Zambii bylo vyškoleny 33 nových porodních asistentek?
 - v Moldavsku vznikla pilotní mateřská školka pro děti s postižením?
 - obyvatelé moldavských regionů Vulcănești a Nisporeni získají novou čističku odpadních vod dle evropských standardů?
 - obyvatelé horských vesnic v gruzínském Thušsku získali poprvé přístup k elektřině díky fotovoltaickým panelům z České republiky?
 - přes dva a půl tisíce žen v Gruzii a Srbsku bylo vyšetřeno v rámci preventivních programů pro včasné odhalení rakoviny?
 - čeští geologové budují zdroje pitné vody pro obyvatele v oblasti mongolského města Erdenet?
 - dochází k modernizaci přejezdů na srbských železnicích, čímž jsou eliminovány počty smrtelných úrazů?

To jsou jen některé z úspěchů, kterých Česká rozvojová agentura (ČRA) dosáhla v roce 2010. Podrobný přehled všech aktivit ČRA Vám přináší tato výroční zpráva.

1. O agentuře

Česká rozvojová agentura (ČRA) působí od 1. ledna 2008 jako implementační agentura pro plnění úkolů v oblasti zahraniční rozvojové spolupráce (ZRS). Jedná se o organizační složku státu zřízenou zákonem a řízenou Ministerstvem zahraničních věcí (MZV), v rámci kterého organizačně spadá pod Sekci mimoevropských zemí a rozvojové spolupráce. Hlavními funkcemi agentury jsou zejména příprava a realizace bilaterálních projektů ZRS a to v součinnosti s MZV, zastupitelskými úřady, relevantními subjekty v partnerských zemích a ve spolupráci s Radou pro zahraniční rozvojovou spolupráci, která reprezentuje jednotlivá resortní ministerstva.

V rámci cyklu ZRS je ČRA zodpovědná za identifikaci, formulaci, realizaci a monitoring projektů, včetně přípravy výběrových řízení na veřejné zakázky a vypisování dotačních výběrových řízení. ČRA dále podporuje české subjekty usilující o zapojení do realizace projektů v rámci rozvojové spolupráce ostatních dárců, zvláště pak Evropské komise, posiluje kapacity české rozvojové konstituce a vykonává osvětovou činnost a propagaci výstupů ZRS v České republice i v zahraničí.

Právní rámec činnosti ČRA

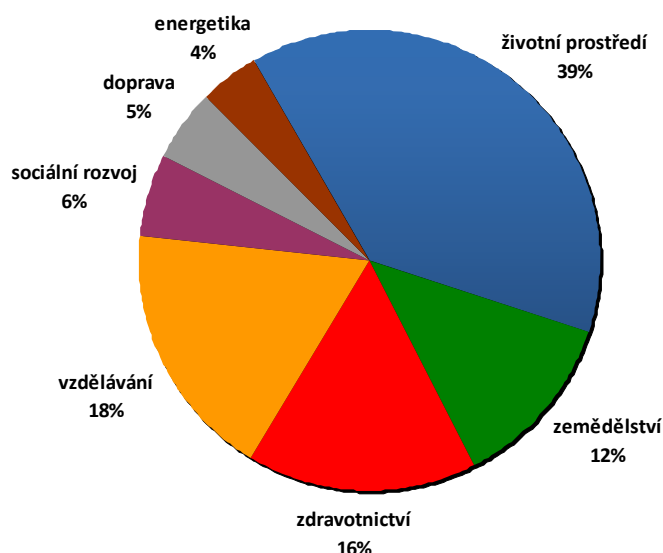
Od 1. července 2010 je působení České rozvojové agentury stanoveno zákonem č. 151/2010 Sb., o zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci poskytované do zahraničí. Ve své činnosti dále ČRA vychází z úkolů vyplývajících z usnesení vlády č. 1070/2007 k Transformaci systému zahraniční rozvojové spolupráce a z pravidel zanesených ve Statutu ČRA. V roce 2010 činnost organizace plně reflektovala usnesení vlády č. 1134/2009 k Plánu zahraniční rozvojové spolupráce na rok 2010 a střednědobému výhledu do roku 2012 a usnesení vlády č. 1063/2008 k mimořádné rekonstrukční a rozvojové pomoci pro Gruzii.

2. Projekty zahraniční rozvojové spolupráce

Nejvýznamnější část činnosti ČRA je zaměřena na přípravu a realizaci bilaterálních rozvojových projektů v programových a projektových zemích. Česká republika se soustředí především na technickou spolupráci, kde může vhodně uplatnit své komparativní výhody. Realizace projektů je zadávána formou veřejných zakázek a od 1. července 2010 také formou dotací nestátním neziskovým organizacím (NNO) a dalším oprávněným subjektům.

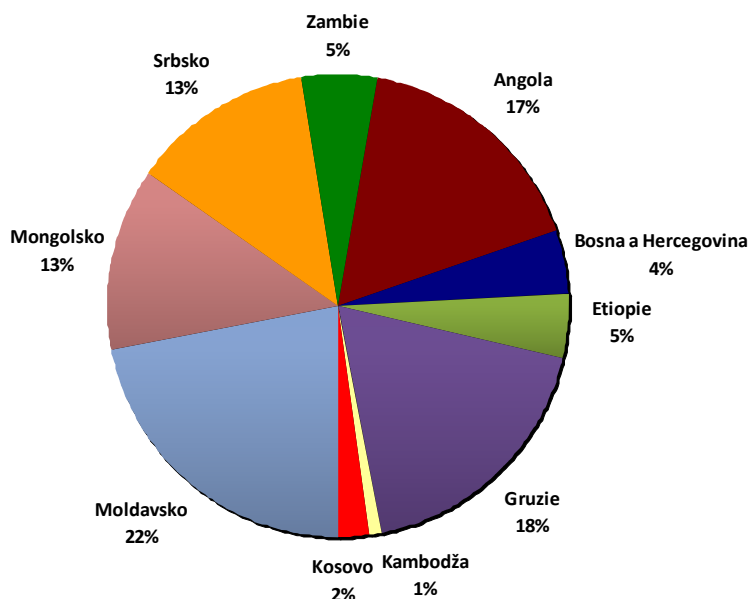
O formě zpracování projektu rozhoduje ČRA na základě schválených sektorových témat, případně informací získaných v průběhu identifikační mise, jejímž cílem je určit nejen sektorová témata, ale také přímo projektové náměty rozvojové spolupráce, které jsou v souladu s rozvojovými prioritami partnerských zemí. V případě programových zemí vychází identifikace ze zpracovaných střednědobých Programů spolupráce mezi ČR a těmito zeměmi. V případě partnerských zemí bez programu spolupráce pak představují rámec pro identifikaci relevantní strategické dokumenty, zejména koncepce ZRS ČR na příslušné období, a strategické dokumenty na úrovni partnerské země (např. sektorové strategie, strategický dokument pro snižování chudoby).

Projekty ČRA v roce 2010 podle sektorů

Projektové náměty, které jsou vyhodnoceny jako vhodné, jsou postoupeny do fáze formulace, tj. přípravy technické specifikace a zadávací dokumentace pro výběrová řízení na realizátory projektů. ČRA vede výběrová řízení podle zákona o veřejných zakázkách a uzavírá smlouvy s vítěznými realizátory. V případě návrhů předkládaných NNO a dalšími oprávněnými subjekty zodpovídá ČRA za vypsání dotačních výběrových řízení a udělení rozhodnutí o dotaci. V roce 2010 jsme realizovali 42 veřejných zakázek a 8 dotačních výběrových řízení. Následující kapitola přináší ucelený přehled aktivit ČRA v jednotlivých programových a projektových zemích. Úplný přehled realizovaných projektů je pak představen v příloze č. 2.

Projekty ČRA v roce 2010 podle zemí

2.1. Prioritní země s programem spolupráce

BOSNA A HERCEGOVINA

Prioritu české rozvojové spolupráce v Bosně a Hercegovině představuje zejména ekonomicko-průmyslový rozvoj, dále rozvoj venkova, zemědělství a ochrana životního prostředí. Dokončuje se zde realizace jednoho z největších projektů české rozvojové spolupráce v sektoru dopravy – „Generální oprava a modernizace tramvají v Sarajevu“. V rámci tohoto projektu dodala Česká republika již v roce 2009 do Sarajeva náhradní díly pro 15 tramvají české výroby typu K-2, které byly v roce 2010 použity k rekonstrukci uvedených vozů dopravním podnikem města Sarajeva (KJKP GRAS, d.o.o.). V poslední fázi projektu bude zrekonstruováno 5 tramvají typu KT8D5. Tato rekonstrukce byla původně plánovaná již na rok 2010, avšak z důvodu pomalého průběhu na straně bosenského partnera, budou náhradní díly na tento typ tramvají do Sarajeva dodány až po provedení monitoringu v průběhu roku 2011. Tramvaje v Sarajevu byly značně poškozeny za války v 90. letech a nebyly již schopny dostát nárokům na bezpečnou přepravu obyvatel města. Díky české rozvojové spolupráci se však daří tento stav zlepšovat.

Na počátku roku 2010 byla zahájena příprava projektu zaměřeného na podporu chovu skotu v severovýchodní Bosně. Spolupráce s cílem zvýšit výrobu mléka byla nastartována během identifikačně-formulační mise v únoru 2010 s odbytovým družstvem Prunus ze Zvorniku a Centrem podpory a rozvoje (CRP) se sídlem v Tuzle. Obě družstva byla v roce 2010 podpořena dodávkou zemědělské mechanizace pro rostlinnou a živočišnou výrobu, která povede ke zvýšení produkce krmiva, ale také ke zkvalitnění výroby mléka v dalším období.

Další spolupráce v zemědělském sektoru byla plánována v oblasti vzdělávání. Ve dvou vyhlášených zakázkách malého rozsahu však nebyly podány přijatelné nabídky, a proto se ČRA rozhodla pro náhradní realizaci týdenního školení pro patnáct chovatelů v oblasti evropských a mezinárodních standardů bezpečnosti a kvality mléka. Původně ČRA poptávala také expertní služby pro zjištění stavu a potřeb ve výrobě mléka a školení o správných postupech v chovu skotu.

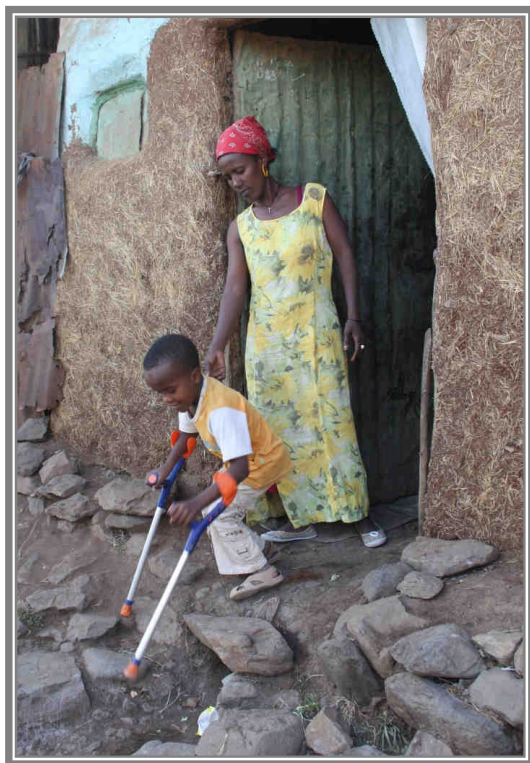
V listopadu 2010 proběhla další formulační a identifikační mise za účasti expertů pro oblast živočišné výroby. Během návštěvy proběhlo detailní zjišťování stavu výroby mléka a potřeb dalšího rozvoje jak ve Zvorniku, tak u nově identifikovaného partnera pro rok 2011, kterým je zemědělské družstvo v Bijeljině. Na podzim 2010 zahájilo MZV ČR přípravu nového programu spolupráce mezi ČR a Bosnou a Hercegovinou a 15. prosince se ČRA účastnila kulatého stolu ke zpracování tohoto programu a taktéž bude zastoupena v programovací misi.

ETIOPIE

Rozvojovými projekty v Etiopii (jedné z nejméně rozvinutých zemí světa) se Česká republika hlásí k plnění Rozvojových cílů tisíciletí. V této zemi lze navázat na poměrně bohatou tradici vzájemných vztahů i probíhající aktivity některých českých subjektů. Existuje zde velký potenciál pro působení českých nevládních organizací a podnikatelského sektoru.

Na počátku roku 2010 byla dokončena formulace projektu „Rozvoj kapacit v oblasti inženýrské geologie a hydrogeologie“. V únoru 2010 bylo vyhlášeno otevřené výběrové řízení na dodavatele služeb související s realizací projektu, která byla v květnu 2010. Místní partnerskou organizací je Geologická služba Etiopie (GSE), která již s ČR spolupracovala při realizaci obdobných rozvojových projektů v minulosti. Cílem projektu je vyškolení pracovníků GSE v oblasti inženýrské geologie a hydrogeologie se zaměřením na kompilaci, editaci, prezentaci a praktickou interpretaci map zdrojů podzemních vod a přírodních rizik s využitím moderních IT technologií a internetu. Součástí projektu bude také zpracování Manuálu pro řízení přírodních geodynamických rizik. Zpracovaný Manuál bude prakticky ověřen na pilotní oblasti Tarmaber, která se nachází ve východní části povodí řeky Jemma, a jehož součástí je i jeden z největších geodynamických „hot spotů“ v zemi, obří plošný sesuv na lokalitě Debra Sina.

V červenci 2010 bylo vyhlášeno dotační výběrové řízení s názvem „Ochrana půdy a vodních zdrojů v Regionu jižních národů, národností a lidu (SNNPR), Etiopie“. Toto dotační výběrové řízení propojilo dvě témata spolupráce s Etiopií pro rok 2010 – „Ochrana půdy a omezování negativních vlivů zemědělství v regionálním státě Jižních národů, národností a lidu (SNNPR)“ a „Hospodaření s vodními zdroji, jejich ochrana a rozvoj ve venkovských oblastech“. Realizace projektových aktivit byla zahájena na podzim 2010.

V prosinci 2010 byl zdárně ukončen dvouletý projekt „Podpora komunitní rehabilitace postižených dětí a mládeže v oblasti Severního Gondaru“. Za dobu realizace projektu se dostalo podpory desítkám mentálně i fyzicky postižených dětí a jejich rodinám. Cílovou skupinu představovaly také svépomocné organizace, které vznikají v rámci jednotlivých komunit (tzv. Disabled People's Organisations). Neméně podstatným výstupem projektu bylo zvyšování povědomí o příčinách zdravotního postižení ve venkovských komunitách s cílem zvyšovat prevenci, ale také předcházet diskriminaci postižených osob.

Na podzim 2010 zahájilo MZV ČR přípravu nového programu spolupráce mezi ČR a Etiopií. Dne 12. října se ČRA účastnila kulatého stolu k přípravě tohoto programu. Programovací mise do Etiopie za účasti ČRA se pak následně konala na přelomu října a listopadu 2010.

MOLDAVSKO

Rok 2010 a zejména jeho druhá polovina byla pro působení ČRA a ZRS ČR v Moldavsku příznačná zahájením nových projektů v sektorech životního prostředí a sociálního rozvoje. ČRA se podařilo nastavit spolupráci s institucionálními partnery a spolupracujícími donory v Moldavsku, která je pilotní v kontextu ZRS ČR (ČR zastává funkci podpůrného koordinátora aktivit EU) a v budoucnu by měla sloužit jako vzor obdobného systému spolupráce ČR i v jiných zemích.

V roce 2010 byla vyhlášena čtyři výběrová řízení v sektoru životního prostředí. Jedná se o tříleté projekty, tj. zahájené v roce 2010 s plánovaným zakončením v roce 2012. Dominantní téma ZRS ČR je v souladu s prezentovanými prioritami moldavské vlády a v návaznosti na předešlé úspěšné rozvojové intervence Ministerstva životního prostředí ČR, ochrana vodních zdrojů a sanitační. Významným posunem ve spolupráci s ostatními donory je projekt „Obnova systému nakládání s odpadními vodami ve městě Nisporeni“, jehož realizaci slavnostně zahájil místopředseda vlády a ministr zahraničních věcí Karel Schwarzenberg během své návštěvy Moldavské republiky v září 2010. Projekt ČRA je komplementární vůči projektu „Rehabilitation of the water supply system in the Rayon Nisporeni: Municipalities of Nisporeni, Vărzarești and Grozești, Republic of Moldova“ realizovanému Rakouskou rozvojovou agenturou, Švýcarskou agenturou pro rozvoj a spolupráci a Evropskou komisí. Oba projekty společně tvoří mezinárodní program "Rehabilitation of the water supply and sewage system in the Municipalities of Nisporeni, Vărzarești and Grozești". Jedná se o pilotní ukázkou harmonizace aktivit české ZRS spolu s ostatními vyspělými donory. Česká účast je pozitivně hodnocena zastoupením EK v Kišiněvě. Obdobně koncipován je i další projekt ČRA „Obnova systému nakládání s odpadními vodami ve městě Vulcănești“.

Další oblastí, ve které ČRA zahájila v roce 2010 intervenci, je likvidace starých ekologických zátěží. Projekt „Průzkum a sanace lokalit znečištěných ropnými látkami v obcích Lunga a Mărculești v Moldavsku“ je také tříletý. Cílem je podrobný průzkum a sanace znečištění ropnými deriváty pocházejícími z bývalého vojenského letiště, které kontaminují vodní zdroje na území vesnic Lunga a Mărculești. Projekt bude mít zásadní pozitivní dopad na dostupnost užitkové a pitné vody pro obyvatele obou vesnic.

Významnou intervencí ČR je také projekt Varovný povodňový a monitorovací systém na řece Prut, jehož potřebnost byla v roce 2010 bohužel zdůrazněna katastrofálními záplavami právě na této řece. Projekt je realizovaný v těsné spolupráci se Státní hydrometeorologickou službou Moldavska, která bude celý systém následně provozovat.

V roce 2010 ČRA dále vyhlásila dvě výběrová dotační řízení v sektoru zaměřeném na sociální rozvoj. Cílovou skupinou obou projektů jsou děti. Dvouletý projekt „Cesta k předškolnímu inkluzivnímu vzdělávání v Moldavsku“ byl identifikovaný a formulovaný v těsné spolupráci s Ministerstvem vzdělávání a pobočkou UNICEF v Moldavsku. Pro splnění cíle projektu, kterým je integrace dětí s postižením nebo se speciálními potřebami do vzdělávacího systému, je klíčové zapojení těchto dětí už do předškolního vzdělávání.

Druhý projekt „Podpora tvorby národní koncepce pro práci s opuštěnými dětmi“ byl identifikovaný a formulovaný ve spolupráci s IOM Kišiněv (International Organization for Migration), UNFPA (United Nations Population Fund), UNICEF a s Ministerstvem práce sociální ochrany a rodiny Moldavska (MPSOR). Záměrem projektu je systémové zlepšení životních podmínek opuštěných dětí v Moldavsku podporou tvorby národní koncepce sociální péče, která bude součástí integrovaného systému sociální pomoci. K naplnění tohoto záměru napomáhá projekt budováním kapacit MPSOR, získáváním a vyhodnocováním dat o cílové skupině.

Na konci roku 2010 byla ještě realizována dodávka zdravotního vybavení pro denní centra pečovatelské služby v obcích Dorotcaia (region Dubăsari) a Cahul (region Cahul). Centra fungují jako stacionáře poskytující ambulantní a terénní pečovatelské služby a sociálně aktivizační služby. Výběrové řízení tímto navázalo na projekt podpory rozvoje domácí pečovatelské služby realizovaný v letech 2007 – 2010 Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR. V prosinci 2010 již ČRA vyhlásila dotační titul pro rok 2011 „Rozvoj domácí péče v Moldavsku“. Aktivita a výstupy nového programu budou primárně zaměřeny na certifikované vzdělávání pracovníků a dobrovolných poskytovatelů domácí péče, poskytování služeb sociální péče akreditovanou místní organizací, prosazování modelu domácí péče do integrovaného systému sociální péče a primární zdravotní péče Moldavské republiky a na vypracování patřičných normativních dokumentů pro potřeby relevantních resortů moldavské vlády.

Další projektové náměty pro rok 2011 byly identifikovány ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí a se Státní hydrometeorologickou službou.

MONGOLSKO

Aktivity ČRA v Mongolsku byly ovlivněny ihned od počátku roku 2010 nepříznivými klimatickými podmínkami – velkými mrazy a přívaly sněhu (tzv. Dzud). Formulace projektů identifikovaných v roce 2009 mohla tedy začít až na jaře 2010, kdy byli do oblasti vysláni externí odborníci a referenti ČRA. Formulovány byly tři víceleté projekty v oblasti životního prostředí a dva projety v oblasti zemědělství. Původně plánovaný projekt týkající se podpory systému školství byl z důvodu velice špatné a pomalé komunikace s dříve identifikovanými partnery na mongolské straně a z důvodu nutnosti dodatečného vyjasnění zaměření a koordinace s ostatními donory modifikován a formulován až ve druhé polovině roku. V polovině roku 2010 pak proběhla výběrová řízení na realizátory jednotlivých projektů a následně byla zahájena realizace projektových aktivit.

Projekt „Průzkum znečištění a návrh sanace v průmyslovém areálu Hargia v Ulánbátaru“ má za cíl prozkoumat znečištění klíčového průmyslového areálu v mongolském hlavním městě a navrhnout způsoby jeho sanace. Projekt „Vybudování nových zdrojů vody pro venkovské oblasti Zalugiin Gol a Ulaan Tolgoi v širší oblasti města Erdenet“ zase umožní přístup k vodě místním lidem i dobytku. V rámci projektu bude uskutečněn hydrogeologický průzkum oblasti a vyvrtáno více než 16 vrtů, které budou vybaveny čerpadly a zpřístupněny veřejnosti.

Třetím projektem v oblasti životního prostředí, připraveným k realizaci, měl být projekt „Rehabilitace nefunkčních vodních zdrojů pro zásobování města Ulánbátar pitnou vodou“. Veřejná zakázka však byla v průběhu řízení zrušena v souvislosti s rozhodnutím Úřadu na ochranu hospodářské soutěže. Výběrové řízení bude opět vyhlášeno v roce 2011.

Návazně po identifikačně-formulační misi v dubnu 2010 byly v Mongolsku v sektoru zemědělství zahájeny projekty zaměřené jak na živočišnou, tak rostlinnou výrobu. V živočišné výrobě se jedná o tříletý projekt s názvem „Systém identifikace hospodářských zvířat“, který navrhne jednoduchý a spolehlivý systém identifikace hospodářských zvířat vhodný pro podmínky Mongolska. Tento systém bude následně pilotně odzkoušen v centrálním regionu Mongolska. V rostlinné výrobě byla zahájena příprava víceletého projektu se zaměřením na podporu pěstování plodin v pouštních oblastech jižního Mongolska. V roce 2010 byla proto zadána zakázka malého rozsahu s názvem „Variantní řešení rozvoje rostlinné výroby v pouštních oblastech“.

Realizace projektu z oblasti podpory vzdělávání proběhla až na konci roku 2010, kdy byla v návaznosti na předchozí české aktivity specifikována a provedena dodávka vybavení pro laboratoř elektrických točivých strojů Mongolské technické univerzity.

V září roku 2010 proběhla programovací mise MZV ČR za účasti zástupce ČRA. Ve spolupráci se ZÚ ČR v Ulánbátaru se uskutečnil řada schůzek s představiteli mongolských

centrálních institucí, ale i samospráv a dalších zainteresovaných subjektů za účelem sestavení nového Programu rozvojové spolupráce pro období 2010 – 2017. Na konci listopadu 2010 ČRA obdržela celkem více jak padesát nových prioritních projektových námětů od mongolského Ministerstva financí a tím zahájila proces identifikace projektů pro rok 2011.

2.2. Prioritní země bez programu spolupráce

GRUZIE

Aktivity ČRA v Gruzii byly narozdíl od ostatních v této kapitole uvedených zemí realizovány na základě UV č. 1063 z 20. 8. 2008 k mimořádné rekonstrukční a rozvojové pomoci pro Gruzii.

V roce 2010 ČRA zakončila mimořádný program pomoci v sektoru zemědělství vyhlášením jednoho dotačního výběrového řízení a jedné veřejné zakázky v rámci projektu „Posilování kapacit a technická podpora zemědělského servisního centra v Martvili, Gruzie“. Projekt se skládal z dodávky zemědělské mechanizace, zajištění školení a distribuce sadby drobným rolníkům. V roce 2010 byla uskutečněna evaluace zemědělských projektů financovaných Evropskou komisí a bilaterálními ODA členských zemí včetně ČR. Na konci roku 2010 ČRA vyhlásila dotační řízení na projekt/y na období 2011-2013, které budou reflektovat výsledky evaluace.

V sektoru zdravotnictví realizovala ČRA ve spolupráci s místními nevládními organizacemi projekt „Podpora prevence a včasného odhalení rakoviny u žen v regionech Samegrelo a Shida Kartli“.

Projekt navazující na aktivity, které ČRA realizuje v Gruzii již od roku 2009, byl zaměřen na podporu prevence a včasného odhalení rakoviny prsu a děložního čípku u žen žijících v uvedených regionech a na přípravu tvorby národní strategie prevence rakoviny u pacientek žijících ve venkovských oblastech. Projekt byl vzhledem k vysokému počtu zachycených případů hodnocen jako velmi úspěšný. Ze strany gruzínské vlády byl vnímán jako pilotní pro potřeby nově konstituované státní politiky prevence rakoviny. V rámci identifikace nového projektu na rok 2011 přišla gruzínská strana (Ministerstvo práce, zdravotnictví a sociálních věcí) s konkrétními potřebami, které budou zohledněny v pokračujícím projektu plánovaného pro období 2011-2013.

Projekt „Zajištění dostupnosti pitné vody v nárazníkové zóně“ reagoval na nedostatek pitné vody ve vesnicích při hranicích s tzv. Jižní Osetií. Jedním z důsledků války v roce 2008 bylo ukončení dodávek vody do několika vesnic na úpatí hor. Díky projektu ČRA získalo šest vesnic v této konfliktní oblasti pitnou vodu z hlubinných vrtů.

Projekt „Strategický plán rozvoje laboratorní činnosti v oblasti sledování kvality pitných vod v Gruzii“ byl realizovaný na základě potřeb partnerské instituce Water Supply Regional Development Agency. V současnosti prochází sektor vody institucionální reformou a otázka zajištění laboratorního testování pitné vody se stává urgentní vzhledem k tomu, že zastaralé státní laboratoře přestávají plnit svoji funkci danou zákonem.

V roce 2010 byla zahájena realizace aktivit zaměřených na využívání udržitelných (obnovitelných) zdrojů elektrické energie. Projekt „Elektrifikace odlehklých oblastí – Thuško“ připravila ČRA ve spolupráci s Agenturou pro chráněná území Gruzie. V regionu Thuško se nachází horské vesnice, které nejsou napojeny na centrální elektrickou rozvodnou síť. Vzhledem k vysoké nadmořské výšce kraje je dostupnost regionu prostřednictvím pozemních komunikací možná pouze od května do září, celoročně zde proto zůstává přibližně jen 20 rodin. Nicméně v letních měsících Thuško obývá okolo deseti tisíc obyvatel a region se v posledních letech stává vyhledávanou turistickou destinací, kterou ročně navštíví přes tři tisíce turistů. V rámci projektu, který ČRA realizovala ve spolupráci s místní organizací SunHouse bylo do regionu dodáno 62 ostrovních fotovoltaických systémů, které slouží místním obyvatelům zejména pro osvětlení jejich obydlí a také jako zdroj energie pro menší spotřebiče. Třebaže pár místních mělo doma malé dieselové agregáty, v některých domácnostech se žárovky rozsvítily vůbec poprvé.

Další projekt ČRA byl zaměřený na sektor dopravy. Od roku 2007 usiluje magistrát Tbilisi o systemizaci a optimalizaci veřejné dopravy. Proto byla na základě potřeby zástupců magistrátu vypracována „Analýza a návrh strategie optimalizace integrované městské dopravy v Tbilisi, Gruzie“. Vzniklá studie popisuje a analyzuje všechny problémy a determinující faktory integrované dopravy v Tbilisi a navrhuje komplexní řešení stávajícího stavu s ohledem na strategii rozvoje města i jeho dopravního systému.

Závěrem roku 2010 skončil program mimořádné rekonstrukční a rozvojové pomoci Gruzii, na který bude navazovat standardní rozvojová spolupráce. V roce 2010 proto proběhla identifikace nových témat spolupráce s Gruzii na období od roku 2011 do 2013.

KAMBODŽA

V souladu s plánem ZRS 2010 bylo vyhlášeno dotační výběrové řízení na podporu sociální a zdravotní péče v kambodžské provincii Takeo. V rámci tohoto výběrového řízení byly podpořeny víceleté projekty organizací Člověk v tísni, Charita ČR a Magna – děti v tísni, které jsou zaměřeny na zvyšování kvality a dostupnosti zdravotních a sociálních služeb v provincii.

V roce 2010 rovněž pokračovala jednání mezi českou a kambodžskou stranou o vyrovnaní pohledávek ČR vůči Kambodži, které má být vypořádáno formou realizace rozvojových projektů financovaných v rámci těchto pohledávek. Na základě společné mise, které se účastnili zástupci ČRA a kabinetu ministra, byla vypracována souhrnná zpráva. Tato zpráva byla následně schválena ministrem zahraničních věcí a kambodžské straně byl předložen seznam možných projektových témat. Do konce roku 2010 se však kambodžská strana k tomuto návrhu odpovídajícím způsobem nevyjádřila.

KOSOVO

V polovině roku 2010 byly v Kosovu zahájeny dva zdravotně-sociální projekty týkající se podpory integrace sluchově a zrakově postižených do společnosti. V rámci těchto projektů byla především dodána technika pro místní partnerské organizace a zorganizovány školení zaměřená na zlepšení integrace osob s handicapem do kosovské společnosti. Projekt pro sluchově postižené bude pokračovat i v roce 2011.

Dalším projektem připraveným k realizaci byl projekt „Asistence při odstraňování ekologických zátěží (Trepča)“. Od původního záměru vypsát tříletý projekt zaměřený na řešení konkrétních environmentálních problémů průmyslového areálu Trepča ve městě Mitrovica bylo v důsledku špatné komunikace s místní partnerskou organizací nakonec ustoupeno. Na místo toho byl zahájen jednoletý projekt zaměřený na školení zástupců místní státní správy a samosprávy v problematice ekologických zátěží, jejich následných

ekonomických dopadů a souvisejících zdravotních rizik. Samotná školení proběhla jak v Mitrovici, tak i v ČR, kde byla zaměřena na praktické ukázky řešení nápravy ekologických zátěží. Součástí projektu byla také rešerše legislativního zázemí republiky Kosovo v dané oblasti.

V srpnu 2010 navštívila paní velvyslankyně Hřebíčková pražskou kancelář ČRA a jednala s vedením ČRA o budoucí spolupráci a realizaci probíhajících projektů. V rámci této návštěvy proběhla jednodenní stáž koordinátora ZRS při Zastupitelském úřadě Priština v ČRA. Na konci roku 2010 byl pak ve spolupráci se ZÚ zahájen proces identifikace nových projektů pro rok 2011.

PALESTINA

ČRA ve spolupráci s Styčným úřadem (SÚ) Ramalláh a v souladu s Memorandem o porozumění z 1.12.2008 uzavřeným mezi českou a palestinskou stranou zajistila v roce 2010 řízení a průběžnou kontrolu realizace projektu „Maintenance and Vocational Centre for Transformers, Tubas“ financovaného z daru ČR governorátu Tubás. Součástí řízení a monitoringu projektu byla analýza etapových zpráv z realizace projektu, průběžná komunikace s realizátory, s guvernérem Tubásu, společností TDECo a SÚ Ramalláh, kontrola dodávek a jejich instalace v místě plnění a spolurozhodování o provádění plateb v souladu s uzavřenými smlouvami. Projekt byl v roce 2010 úspěšně ukončen.

ČRA ve spolupráci s SÚ Ramalláh a v souladu s usnesením vlády ČR č. 440 ze 7.6. 2010 identifikovala na Palestinská autonomní území pro léta 2011-2013 následující témata: demonstrační projekty s důrazem na udržitelné zdroje energie, transfer technologií, ochrana půdy a vodních zdrojů a zajištění přístupu k pitné vodě.

SRBSKO

V prvním čtvrtletí roku 2010 proběhla formulace projektů identifikovaných během identifikační mise ČRA v Srbsku v prosinci 2009. V průběhu roku pak byly zahájeny tři projekty sociálně-zdravotního zaměření „Zvyšování kvality a dostupnosti zdravotní péče v malých městech a na venkově - nemocnice Arandjelovac“, „Podpora prevence rakoviny u žen v regionu Šumadija“ a „Dodávka zdravotnického vybavení pro fakultní nemocnici Dr. Dragiša Mišović v Bělehradě“.

Projekty se zdravotnickou tematikou byly velmi dobře přijaty srbskou stranou a především

srbskými médii. V rámci projektu zaměřeného na zvyšování kvality a dostupnosti zdravotní péče v malých městech a na venkově bylo nemocnici v Arandjelovaci dodáno RTG zařízení. V roce 2011 bude dodána druhá součást vybavení (PACS). V projektu prevence rakoviny je plánováno pokračovat s aktivitami až do roku 2012. Projekt je zaměřen na podporu preventivních gynekologických prohlídek u žen v odlehlých částech regionu Šumadija. V rámci projektu probíhají i školení lékařů k získání vyšší kvalifikace a přednášky pro

veřejnost. Projekt je realizován ve spolupráci s nevládní organizací Oaza Sigurnosti z Kragujevace. V rámci třetího projektu byly fakultní nemocnici Dr. Dragiša Mišović v Bělehradě dodány speciální křesla pro pacienty s hemodialýzou.

V sektoru životního prostředí byl v loňském roce zahájen projekt s názvem „Rozvoj odpadového hospodářství v oblasti města Valjevo“ zaměřený na výstavby překládací stanice se sběrným dvorem. Cílem projektu je zlepšit systém nakládání s komunálním odpadem v

regionu Kolubara a podpořit snahu srbské vlády zavést v souladu s Národní strategií odpadového hospodářství regionální systémy odpadového hospodářství, v jejichž rámci mají být vybudovány zabezpečené skládky odpadů, recyklační centra, předkládací stanice a další potřebná zařízení, splňující přísné mezinárodní standardy. Z projektu bude benefitovat cca 60 tis. obyvatel města Valjeva a cca 20 tis. obyvatel širší spádové oblasti.

Na základě podepsaného Memoranda o porozumění mezi Železnicemi Srbsko a ČRA bylo v roce 2010 připraveno výběrové řízení na dodávku čtyř železničních přejezdů v rámci projektu „Zvyšování bezpečnosti na železničních přejezdech“. Celkový počet modernizovaných železničních přejezdů je stanoven na deset, z nichž první čtyři přejezdy byly dodány do Srbska v roce 2009 a zbývající dva budou realizovány v roce 2011.

V červnu 2010 navštívil Srbsko ředitel ČRA, který jednal na místním Ministerstvu financí o rozvojových prioritách země a o možných budoucích projektových námětech v rámci rozvojové spolupráce Srbska a České republiky. Dále navštívil Ministerstvo životního prostředí a japonskou rozvojovou agenturu JICA. V listopadu 2010 pak proběhlo v Bělehradě za účasti zástupců ČRA zasedání mezivládní česko-srbské smíšené komise, kde ČRA společně se zástupci Ministerstva financí zasedala ve skupině pro rozvojovou spolupráci.

V prosinci 2010 pak byla uskutečněna identifikační misi pro projekty zahajované v roce 2011, v rámci kterých proběhla jednání s dalšími donory v regionu (konkrétně se švédskou rozvojovou agenturou SIDA, USAID a s představiteli slovenské rozvojové spolupráce).

2.3. Ostatní partnerské země

ANGOLA

V roce 2010 pokračovala v Angole realizace projektů „Podpora základního školství v odlehlých okresech provincie Bié“ a „Podpora středního zemědělského školství“. V rámci prvního projektu byla v okrese Catabola dokončena výstavba dvou základních škol, které byly na konci roku 2010 předány Ředitelství školství provincie Bié. V okrese Cuemba byly organizovány alfabetizační kurzy, které budou pokračovat i v roce 2011. V říjnu 2010 pak byly v rámci téhož projektu zahájeny aktivity vedoucí k posílení odborných a pedagogických kapacit učitelů základních škol v okrese Cuemba v souladu s angolskou vládní školskou reformou.

V rámci projektu „Podpora středního zemědělského školství“ již druhým rokem pokračovala podpora Střední zemědělské školy v Catabola. V roce 2010 byla z prostředků ZRS ČR podpořena výstavba a vybavení zpracovatelské centra sloužícího nejen studentům, ale i farmářům z okolí, dále byl podpořen vznik demonstračních polí a farem a další, zejména školící, aktivity. V dubnu 2010 se uskutečnila formulační mise pracovníka ČRA do Angoly a následně byly naformulovány a zahájeny další

aktivity vedoucí k posílení kapacit a udržitelnosti zemědělské školy v Catabola a místní pobočky Institutu rozvoje zemědělství, která poskytuje nezbytné konzultační služby místním farmářům.

VIETNAM

V roce 2010 nebyl ve Vietnamu realizován žádný rozvojový projekt v gesci ČRA, nicméně proběhla identifikace námětů projektů pro rok 2011. Ve spolupráci se ZÚ Hanoj byla během komunikace s relevantními vietnamskými partnerskými institucemi identifikována témata, která se zaměřují na podporu ekonomického rozvoje, sanaci ekologických škod a obnovitelné zdroje energie. V závěru roku byl zahájen proces formulace konkrétních projektů – jedná se o projekt zaměřený na efektivní využívání ložisek sklářských písků, dále projekt spolupráce v oblasti řešení kontaminace dioxiny a v neposlední řadě projekt, který se bude soustředit na budování obnovitelných zdrojů energie ve venkovských oblastech Vietnamu. Dlouhodobou teritoriální prioritou ZRS ČR ve Vietnamu zůstává i nadále provincie Thua-Thien Hue.

ZAMBIE

V roce 2010 pokračovala realizace úspěšného projektu „Vzdělávání porodních asistentek pro Západní provincii“. V lednu 2010 zahájilo studium nově založeného oboru prvních 34 studentů. Studenti absolvovali teoretickou výuku za využití dodaných výukových modelů, účastnili se také praxe v partnerských zdravotnických zařízeních. V prosinci 2010 úspěšně složilo závěrečné zkoušky 33 studentů tohoto jednoletého studijního oboru.

V únoru 2010 byla uskutečněna monitorovací a formulační monitorovací mise pracovníků ČRA do Zambie za účelem monitoringu dosud realizovaných aktivit a formulace zakázek malého rozsahu, které byly v průběhu roku 2010 vyhlášeny. V první polovině roku 2010 byl dodán nábytek pro ubytování studentů, drobný zdravotnický materiál pro partnerská zdravotnická zařízení a byla provedena rekonstrukce ubytovny při zdravotním centru Nalikwanda, kde v druhé polovině roku probíhaly dlouhodobé studentské praxe. V červenci 2010 byla po několikaměsíční přípravě stavební dokumentace ve spolupráci se zambijskými úřady vyhlášena zakázka na výstavbu ubytovny pro studenty oboru Porodní asistentka. Výstavba studentské ubytovny byla zahájena v září 2010. Na konci roku 2010 bylo dále dodáno vybavení pro porodní sály a poporodní oddělení Všeobecné nemocnice Lewanika, hlavního partnerského zdravotního zařízení studijního oboru Porodní asistentka a největší nemocnice v Západní provincii.

V srpnu 2010 se uskutečnila druhá mise pracovníků ČRA do Zambie s cílem provést monitoring všech dodávek uskutečněných na jaře s cílem zahájit formulaci projektových aktivit pro rok 2011 – 2012 a také provést identifikaci v rámci tématu na rok 2011 „Podpora chovu skotu“. Formulace dodatečných aktivit na podporu chodu a udržitelnosti oboru Porodní asistentka pro léta 2011 - 2012 byla dokončena na podzim 2010 a následně bylo vyhlášeno dotační výběrové řízení. V prosinci 2010 bylo také zahájeno dotační výběrové řízení na vzdělávací a zdravotnické projekty pro Západní provincii.

V oblasti rozvoje zemědělství pro rok 2011 bylo usnesením vlády přiřazeno Zambii téma podpory chovu skotu. Příprava konkrétního projektu byla zahájena již v létě 2010, kdy během identifikační mise byla spolupráce Ministerstvem rozvoje hospodářských zvířat rybolovu nasměrována na podporu umělé inseminace skotu. Následná formulace na přelomu září/října ukázala chybějící články v zavedeném systému, kterým je výroba inseminačních dávek. V rámci připravovaného projektu bude podpořeno vybudování inseminační stanice, základní laboratoře pro diagnostiku chorob zvířat a genové banky místních plemen skotu, dále bude pozornost věnována vzdělávání o vhodných postupech.

2.4. Dotační tituly na aktivity v ČR

V souvislosti s platností zákona č. 151/2010 Sb. zahájila ČRA v roce 2010 dotační výběrová řízení na projekty ZRS ČR. Dotace jsou zaměřené na zahraniční bilaterální rozvojové projekty v oblasti sociálního rozvoje, vzdělávání a zdravotnictví v zahraničí, ale od roku 2011 také na v tuzemsku realizované projekty. V druhé polovině roku 2010 ČRA vyhlásila a vyhodnotila dotační řízení na rok 2011 pro projekty trilaterální spolupráce (zejména s využitím zdrojů Evropské komise) a na aktivity realizované v tuzemsku (podpora partnerství a kapacit nestátních neziskových organizací, rozvojového vzdělávání a osvěty, podpora platforem aktérů ZRS a podpora aktivit krajů a obcí). ČRA se rovněž ve spolupráci s ORS MZV podílela na vyhodnocování dotací udělených v roce 2009, ještě v gesci MZV. Zástupci ČRA se dále podíleli na vyhodnocení návrhů projektů v rámci dotačního titulu Odboru lidských práv a transformační politiky MZV (LPTP) a projektů humanitární pomoci v gesci MZV ORS.

3. Další aktivity ČRA

3.1. Spolupráce v rámci české rozvojové konstituce

ČRA navazuje na činnost svého předchůdce, Rozvojového střediska, v oblasti budování kapacit české rozvojové konstituce. V roce 2010 uspořádala ČRA ve spolupráci s Českým

fórem pro rozvojovou spolupráci školení projektového managementu pro zástupce neziskového sektoru a obdobná spolupráce je plánována také pro rok 2011. Zaměstnanci ČRA se rovněž podílí na předvýjezdové přípravě pracovníků MZV do programových a projektových zemí ZRS a to především formou ad-hoc individuálních konzultací. Do budoucna byla konzultována možnost proškolení koordinátorů ZRS z jednotlivých ZÚ, které se pravděpodobně uskuteční v prvním pololetí 2011.

V roce 2010 se ČRA aktivně účastnila všech jednání Rady pro ZRS a byla zastoupena také ve všech pracovních skupinách Rady. V roce 2010 se jednalo především o účast na přípravě nové koncepce ZRS, přípravu programů se čtyřmi partnerskými zeměmi a zadávání evaluací ve spolupráci s UNDP. Ministerstvu zahraničních věcí poskytuje ČRA odborné technické konzultace ve věcech ZRS na každodenní bázi. S ostatními členy Rady – resortními ministerstvy - ČRA spolupracuje zejména při využívání sektorové odbornosti, což má současně za následek šíření povědomí o rozvojové spolupráci ve státní správě ČR.

Ve spolupráci s MZV, Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a nevládními organizacemi ČRA aktivně podporuje zavádění rozvojového vzdělávání do vzdělávacího systému ČR a podílí se na přípravě národní strategie rozvojového vzdělávání. Na evropské úrovni působí zástupce ČRA v řídicím výboru společného projektu Rady Evropy a Evropské komise „Joint Management Agreement for Global/Development Education and Raising Public Awareness in Europe and beyond“, který je zaměřen na posilování oblasti rozvojového vzdělávání a zvyšování povědomí veřejnosti v nových členských zemích EU.

ČRA tradičně intenzivně komunikuje se zájmovými platformami nestátních neziskových organizací (NNO) a podnikatelů, kteří jsou aktivní v oblasti ZRS. V průběhu roku 2010 se uskutečnila bilaterální jednání ředitele ČRA jak s vedením Českého fóra pro rozvojovou spolupráci (FORs), tak i s vedením Platformy podnikatelů pro ZRS (PPZRS).

I v roce 2010 zveřejňovala ČRA na svých internetových stránkách informace o výběrových řízeních na dodávky pro projekty EK v rozvojových zemích, stejně jako o výběrových řízeních jiných mezinárodních dárců, zejména tzv. Českého svěřeneckého fondu Programu OSN pro rozvoj.

3.2. Spolupráce s ostatními dárci

ČRA je členem sítě evropských dárcovských agentur Practitioners' Network for European Development Cooperation, kde předsedá pracovní skupině pro lidské zdroje a institucionální rozvoj. Ve dnech 26.-28. května 2010 se tak zástupci ČRA zúčastnili Valné hromady uspořádané ve španělské La Granja. S ostatními evropskými kolegy ČRA průběžně konzultuje naplňování Pařížské deklarace o efektivnosti pomoci, Evropského konsensu o rozvoji a Evropského kodexu o dělbě práce a bedlivě sleduje možnosti pro inovační nástroje vhodné pro českou ZRS, které by České republice umožnily intenzivněji naplňovat mezinárodní závazky v oblasti rozvojové spolupráce. ČRA se dále podílí na Programu Generálního ředitelství pro rozvoj (DG DEV) pro budování kapacit v nových členských státech (EU 12 Floater). Z důvodu napjatých termínů a rozpočtu jak na straně EK, tak najatých konsultantů však zatím nedošlo k aktivitám plánovaným v rámci programu. Výměna zkušeností probíhá také v rámci programu Train4Dev. Zástupce ČRA se v červnu 2010 zúčastnil valné hromady Train4Dev v Marseilles ve Francii, kde zároveň zastupoval Practitioners' Network for European Development Cooperation. Získané znalosti by mohly být využity při zamýšleném společném vzdělávání pro pracovníky ZRS s pracovníky partnerských institucí (například pořádaných na ZÚ ČR v jednotlivých zemích).

Živá je také spolupráce se zeměmi V4, s členy tzv. Partnership Programme švédské rozvojové agentury SIDA a s aktéry OECD DAC. V rámci posledně jmenované spolupráce se ČRA průběžně zabývá vykazováním prostředků pro klimatickou změnu. Dále také průběžně sleduje a analyzuje příslušná rozhodnutí a dokumenty OECD / DAC mající vazbu na aktivity ČRA. V rámci spolupráce s Programem OSN pro rozvoj (UNDP) ČRA pravidelně zveřejňuje na svých internetových stránkách výzvy v rámci tzv. Českého svěřeneckého fondu. V listopadu 2010 se také uskutečnilo setkání s novým ředitelem regionálního centra UNDP v Bratislavě. Při tomto jednání bylo dohodnuto rozšíření stávající spolupráce i o oblast aktivit vedoucích ke snižování negativních dopadů změny klimatu, zejména spolupráce při plnění závazků z kodaňské konference. ČRA tradičně sdílí svoji transformační zkušenost s ostatními novými dárci. V roce 2010 se jednalo zejména o konzultace pro partnery z Ruska (ve spolupráci s Agenturou Spojených států pro mezinárodní rozvoj USAID a UNDP).

Zástupce ČRA se pravidelně účastní zasedání expertní pracovní skupiny Rady EU pro nevládní organizace v rozvojové spolupráci v rámci nástroje Development Cooperation Instrument (DCI). Pracovní výbor pro nestátní aktéry a místní správu (Non-state Actors and Local Authorities – NSA-LA, jinak též znám pod starším názvem NGO Committee) představuje hlavní zdroj financování projektů nevládních organizací z prostředků Evropské komise (EK). Zástupce ČRA se v rámci tohoto výboru soustředil především na zajištění podmínek usnadňujících v maximální možné míře účast českých nevládních organizací na rozvojové spolupráci financované z rozpočtu EU. Zároveň se ČRA účastnila po celý rok 2010 aktivně procesu tzv. Strukturálního dialogu mezi Evropskou komisí a občanskou společností (Structured Dialogue for an Efficient Partnership in Development) a o dílčích výsledcích tohoto procesu (který bude završen v roce 2011 a jehož výstupem bude nová architektura vztahů EK a občanské společnosti v Evropě i v rozvojových zemích) informovala zainteresované aktéry (zejména MZV ORS a FoRS). V prosinci 2010 se ČRA zúčastnila Evropských rozvojových dnů 2010 v Bruselu. Zástupci ČRA podávali účastníkům konference informace o české ZRS a účastnili se řady bilaterálních jednání v rámci evropské rozvojové konstituce.

V roce 2010 byla navázána užší spolupráce s Japonskem v oblasti ZRS. Obě země se navzájem informovaly a svých programech ZRS, přičemž Japonsko nabídlo českým nevládním subjektům možnost využívat tzv. Grass-root Grants, jež jsou poskytovány japonskými zastupitelskými úřady v zahraničí na malé projekty nevládních organizací. Pracovníci ČRA rovněž vedli během svých misí do teritorií jednání s pracovníky japonských velvyslanectví a rozvojové agentury JICA např. v Gruzii, Srbsku a Kambodži s cílem hledat možnosti pro přímou projektovou spolupráci obou zemí.

7. října 2010 navštívil ČRA generální komisař pro rozvoj Andris Piebalgs, který si vyslechl informace o transformaci české ZRS, jež následně ocenil jako krok správným směrem. Následovala otevřená diskuse se zástupci neziskového sektoru na téma budoucnosti evropské rozvojové politiky a role evropských nevládních organizací v rozvojové spolupráci.

3.3. Vnější vztahy

ČRA průběžně informuje o významnějších událostech v rámci svých aktivit primárně prostřednictvím webu ČRA a šířením informací mezi okruh zainteresovaných aktérů (platformy NNO a podnikatelů, akademická obec). V roce 2010 ČRA významně rozšířila internetový portál na adrese czda.cz, kde začala uveřejňovat detailní informace k jednotlivým probíhajícím projektům, včetně finančních údajů, stejně jako přehledněji členěné informace o výběrových řízeních na veřejné zakázky a dotace.

V rámci transparentnosti všech svých kroků ČRA zveřejňuje na svém internetovém profilu detailní a kompletní informace o všech výběrových řízeních včetně zakázek malého rozsahu, informace o vítězích a cenových nabídkách a v případě dotačních výběrových řízení kompletní záznamy z hodnotících komisí.

Webové stránky ČRA jsou od roku 2010 archivovány také v rámci projektu WebArchiv Národní knihovny ČR, která tak ocenila kvalitu a významnost těchto internetových stránek.

Zástupci ČRA vystoupili v roce 2010 na celé řadě školení, seminářů a přednášek pro pracovníky z praxe ZRS (např. pro České fórum pro zahraniční rozvojovou spolupráci FoRS a Platformu podnikatelů v zahraniční rozvojové spolupráci) i pro studenty (např. na Univerzitě Palackého v Olomouci či na Vysoké škole ekonomické v Praze). ČRA se také podílela na Dnech pro rozvoj v Olomouci, pořádaných zastoupením Evropské komise v ČR v době Evropských rozvojových dnů 2010 v Bruselu.

4. Personální a rozpočtové otázky

4.1. Personální otázky

ČRA jako organizační složka státu vznikla ke dni 1. ledna 2008 s počátečním počtem deseti pracovníků. Funkční místa byla převedena z fondu pracovních míst MZV ČR. V usnesení vlády č. 856 ze dne 9. července 2008 vláda schválila personální zajištění ČRA od roku 2009, podle návrhu obsaženého v části III materiálu č.j. 997/08. Navržena byla struktura ČRA s celkovým počtem 19 pracovníků. Dalších devět funkčních míst, nad rámec původních deseti, včetně finančních prostředků, bylo převedeno z rezerv jednotlivých resortů zapojených do zajišťování ZRS. V návaznosti na převod míst z ostatních ministerstev do resortu MZV uzavřeli pracovní poměr s ČRA také zodpovědní referenti MŽP ČR a MZe ČR s dlouhodobou zkušeností v oblasti ZRS.

Česká rozvojová agentura se v souladu se svým organizačním řádem ze dne 5. ledna 2009 dělí na oddělení sekretariátu ředitele, oddělení identifikace a monitoringu projektů a oddělení formulace projektů. Uvedený organizační řád dále upravuje pracovní náplň jednotlivých oddělení ČRA, včetně vzájemných vztahů těchto oddělení. Po celý rok 2010 zastával funkci ředitele Ing. Michal Pastvinský, funkci zástupce ředitele a vedoucího oddělení identifikace a monitoringu projektů Mgr. Martin Náprstek a funkci vedoucí oddělení formulace projektů Mgr. Hana Geroldová. V průběhu roku 2010 došlo k doplnění stavu ČRA na 17 zaměstnanců a 2 externisty, z toho 8 mužů (42%) a 11 žen (58%).

Zaměstnanci ČRA měli v roce 2010 možnost kontinuálního vzdělávání, účastnili se jazykových kurzů Diplomatie akademie MZV ČR, dále pak kursů a konferencí odborných, např. kursů k zadávání veřejných zakázek. Na podzim 2010 ČRA předložila Ministerstvu vnitra ČR žádost o dotaci ze Strukturálních fondů EU v rámci výzvy 59 (oblast podpory „Posilování institucionální kapacity a efektivnosti veřejné správy“, OP LZZ). Pokud bude ČRA úspěšným žadatelem, bude realizován projekt na zavedení nových informačních technologií pro zpracování dat a informací. Plánovaná změna zefektivní činnost organizace tím, že omezí byrokracii a zlepší komunikaci jak s nadřízenými orgány, tak i s partnerskými institucemi v prioritních zemích ZRS. Cílem projektu je rovněž zlepšit orientaci v procesním a projektovém řízení, a to především prostřednictvím vzdělávání zaměstnanců ČRA.

4.2. Komplexní rozbor hospodaření ČRA v roce 2010

ČRA je zřízena zákonem č. 151/2010, Sb., o zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci poskytované do zahraničí a o změně souvisejících zákonů. jako organizační složka státu v gesci MZV ČR odpovědná za podporu realizace zahraniční rozvojové spolupráce ČR. ČRA hospodaří s prostředky státního rozpočtu, které jí stanovuje zřizovatel (MZV) v rozsahu členění závazných ukazatelů. Hospodaření ČRA se řídí zejména zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o rozpočtových pravidlech“). Dále se řídí zákonem č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o majetku ČR“), zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o účetnictví“) a zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finanční kontrole“). Pravidla hospodaření jsou upravena Hospodářským řádem vydaným ředitelem ČRA 8. července 2008 a Směrnicí č. 1, kterou se upravuje vedení účetnictví ze dne 1. února 2008. Výše uvedený hospodářský řád ČRA stanovuje strukturu vnitřního systému finanční kontroly. Výše zmíněná směrnice upravuje vedení účetnictví v ČRA. Řídící kontroly nastavené v hospodářském řádu ČRA a postupy vedení účetnictví obsažené ve směrnici, kterou se upravuje vedení účetnictví, přispěly k tomu, že byly dodrženy všechny ukazatele a limity rozpočtu ČRA na rok 2010 a nebyla vykázána manka a způsobené škody.

Pro plnění úkolů vyplývajících z usnesení vlády č. 1070 ze dne 19. září 2007 k transformaci systému zahraniční rozvojové spolupráce České republiky a statutu ČRA a v souladu s usnesením vlády č. 1134 ze dne 31. srpna 2009 k zahraniční rozvojové spolupráci v roce 2010 byl v rámci rozpočtové kapitoly MZV pro ČRA stanoven rozpočet na provoz, a to nejprve ve výši 14.323,- tis. Kč. Posléze byly finanční prostředky v gesci ČRA navýšeny o prostředky vyčleněné na projekty rozvojové spolupráce a celkový rozpočet ČRA v roce 2010 byl upraven v rámci 4rozpočtových opatření o 165 783 tis. Kč. Celkový rozpočet ČRA v roce 2010 činil po úpravách 180.106,- tis. Kč (z toho 733,- tis. Kč vázáno). Přidělené finanční prostředky v celkové výši 180.106 tis. Kč byly ze strany ČRA v roce 2010 čerpány v celkové výši 173 872,6 tis. Kč. Nevyčerpané prostředky činily 5 500,4 tis. Kč, z toho 4 441,4 tis. v rámci prostředků určených na realizaci projektů a 1 059 tis. v rámci provozních nákladů ČRA.

Skutečný rozpočet k 1.1. 2010	180 106 tis. Kč
Upravený rozpočet ČRA na rok 2010 (částka vázaných výdajů)	733 tis. Kč
Skutečně čerpané projekty 2010	161 341,6 tis. Kč
Skutečně čerpané prostředky 2010	- 12 531tis. Kč
ROZDÍL - nevyčerpané prostředky	5 500,4 tis. Kč

ČRA nevyčerpala celkově prostředky 5 500,4 tis. Kč + vázané výdaje 733 tis. Kč, celkem **6 233,4 tis. Kč.**

Přehled čerpání provozních nákladů ČRA v roce 2010

V rámci provozních nákladů ČRA bylo v případě platů zaměstnanců v pracovním poměru čerpáno 91,33 % rozpočtovaných prostředků, dohod o provedení práce 98,96 %, povinného pojistného placeného zaměstnavatelem SP 88,42 % a ZP 88,61 %, drobného hmotného majetku 2 %, nákupu knih a literatury 35 %, nákupu kancelářských potřeb 78,57%, kurzové ztráty 78 %, služeb peněžních ústavů 21,11 %, služeb pošt 5%, na hovorné/telekomunikace

94 %, konzultace 92 %, školení 8 %, ostatní služby (např. externí konzultanti, studie, pronájem kanceláří atd.) 90,41 %, programové vybavení 88 %, cestovní náhrady 90,10 %, výdaje na reprezentaci (např. pohoštění) 13,33 %, FKSP 95,04 %, náhrada mzdy za nemoc 66,67 %. U žádné z rozpočtových položek nedošlo k překročení stanoveného rozpočtu. Celkově bylo na vlastní činnost ČRA čerpáno 12 531 tis. Kč oproti plánovanému rozpočtu 14 323 tis. Kč, úspora činní 1 792 tis. Kč, s tím, že tato částka obsahuje 733 tis. Kč, které byly vázané (rozpočet je musel obsahovat a nesmělo se s nimi disponovat dle závazných ukazatelů ČRA pro rok 2010 po provedené změně č. 1 k čj. 228151/2010-OSR).

Přehled čerpání rozpočtu na realizaci projektů ZRS v roce 2010

Níže uvedená tabulka uvádí plánované objemy (již po zohlednění rozpočtových opatření) a skutečné čerpání prostředků na realizaci projektů ZRS ČR v gesci ČRA podle jednotlivých cílových zemí. V průběhu roku došlo k drobným úpravám předchozího plánu realizace (který vycházel z usnesení vlády č. 1134 ze dne 31. srpna 2009 k zahraniční rozvojové spolupráci v roce 2010) v souvislosti s upřesněnými požadavky na financování, které vznikly v průběhu ověření relevance identifikace některých námětů a formulace konkrétních projektů. Tyto změny a přesuny ve vnitřní struktuře rozpočtu na projektové aktivity byly konzultovány a schváleny MZV na úrovni ORS a neměly vliv na celkovou výši rozpočtu ČRA.

Partnerská země	Rozpočet	Skutečné čerpání	Vyčerpáno v %
Angola	27 000 000,00	26929567,84	99,74
Bosna a Hercegovina	7 200 000,00	7165274,00	99,52
Etiopie	7 500 000,00	7223400,00	96,31
Gruzie	29 484 445,00	29050548,66	98,53
Kambodža	1 500 000,00	1364175,00	90,95
Kosovo	3 900 000,00	3490390,00	89,50
Moldavsko	35 500 000,00	35103934,00	98,88
Mongolsko	22 198 555,00	20131893,00	90,69
Srbsko	20 500 000,00	20329526,00	99,17
Zambie	9 000 000,00	8568000,00	95,20
formulace	2 000 000,00	1984878,21	99,24
Celkem	165 783 000,00	161341586,71	97,32

Pozn.: implementace ZRS je závislá na externích faktorech.

V roce 2010 nebyly zaznamenány žádné pohledávky za partnery ČRA. V lednu 2011 proběhl nezávislý finanční audit finančního hospodaření v roce 2010 s výrokem bez výhrad.

5. Přílohy

1. Přehled čerpání projektové spolupráce v gesci ČRA v roce 2010
2. Abstrakty realizovaných projektů

5.1. Přehled čerpání projektové spolupráce implementované ČRA v roce 2010

Země	Název tématu/projektu	Čerpáno
Angola	Podpora základního školství v odlehlých okresech provincie Bié	
	dotační titul: Posílení odborných a pedagogických kapacit učitelů základních škol v okrese Cuemba v souladu s angolskou vládou školskou reformou	6 626 000
	veřejná zakázka: Výstavba a předání pěti ZŠ ve střediskových obcích odlehlých okresů provincie Bié	6 651 322
	veřejná zakázka: Kurzy alfabetyzace v komunách okresů Catabola, Andulo, Kuito a Nharea, provincie Bié	1 902 380
	veřejná zakázka: Analýza situace a potřeb učitelů základních škol v okrese Cuemba týkající se jejich pedagogické kvalifikace	330 000
	Podpora středního zemědělského školství	
	veřejná zakázka: Podpora Odborné zemědělské školy v Catabola, Bié	8 419 866
	veřejná zakázka: Zlepšení institucionálních podmínek pro rozvoj Odborné zemědělské školy v Catabola a posílení rozsahu a kvality poskytování poradenských služeb pro zemědělce v okrese Catabola	3 000 000
Angola celkem		26 929 568
Bosna a Hercegovina	Podpora chovu masného a mléčného skotu a zpracování produkce	
	projekt: Zvýšení konkurenceschopnosti producentů mléka v severní Bosně	
	veřejná zakázka: školení v oblasti standardů bezpečnosti a kvality mléka (Tuzla)	245 931
	služby CRP	50 000
	veřejná zakázka: Zvýšení tržní výroby mléka - dodávka	6 869 343
Bosna a Hercegovina celkem		7 165 274
Etiopie	Ochrana půdy a omezování negativních vlivů zemědělství v regionálním státě Jižních národů, národností a lidu (SNNPR)	
	dotační titul: Ochrana půdy a vodních zdrojů v SNNPR, Etiopie	

	projekt: Trvale udržitelné hospodaření s půdními, lesními a vodními zdroji jako pilotní model pro rozvoj komunit jižní Etiopie	3 123 000
	projekt: Rozvoj kapacit v oblasti inženýrské geologie a hydrogeologie v Etiopii	2 248 400
	smlouva AP Investing (administrace výběrového řízení)	120 000
	projekt: Podpora komunitní rehabilitace postižených dětí a mládeže v oblasti Severního Gondaru	1 732 000
Etiopie celkem		7 223 400
Gruzie	Zlepšení kvality onkologické péče	
	projekt: Podpora prevence a včasného odhalení rakoviny u žen v regionech Samegrelo a Shida Kartli	7 214 657
	konzultant: Podpora prevence a včasného odhalení rakoviny u žen v regionech Samegrelo a Shida Kartli	43 000
	Zajištění dostupnosti pitné vody v nárazníkové zóně	
	projekt: Zajištění dostupnosti pitné vody v nárazníkové zóně (Gruzie)	9 674 189
	Mikrobiologická laboratoř	
	projekt: Strategický plán rozvoje laboratorní činnosti v oblasti sledování kvality pitných vod v Gruzii	952 524
	Elektrifikace odlehlých oblastí - Thušsko	
	projekt: Elektrifikace odlehlých oblastí - Thušsko (Gruzie)	6 611 753
	Studie proveditelnosti optimalizace MHD v Tbilisi	
	veřejná zakázka: Analýza a návrh strategie optimalizace integrované městské dopravy v Tbilisi, Gruzie	956 400
	Posilování kapacit Martvili Agro Service Centre	
	dotační titul: Posilování kapacit a technická podpora Martvili Agro Service Center (Gruzie)	
	projekt: Posilování kapacit a technická podpora zemědělského servisního centra v Martvili, Gruzie	1 021 235
	veřejná zakázka: Podpora rozvoje zemědělské mechanizace v Gruzii	2 147 138
	formulace	28 512

	smlouva Otidea (administrace výběrového řízení)	30 000
	smlouva AP Investing (administrace výběrového řízení) + konzultant	371 140
Gruzie celkem		29 050 549
Kambodža	dotační titul: Zlepšení kvality a dostupnosti zdravotní péče v Kambodži	
	Projekt: Zdraví pro matky a děti v Kambodži	500 000
	Projekt: Zlepšení kvality a dostupnosti zdravotní nutriční péče pro děti do 5 let v oblasti Takeo	364 175
	dotační titul: Sociální péče a vzdělávání pro zdravotně postižené děti z provincie Takeo, Kambodža	
	Projekt: Posilování komunitní podpory pro postižené děti v provincii Takeo	500 000
Kambodža celkem		1 364 175
Kosovo	Integrace zrakově a sluchově postižených do společnosti	
	projekt: Podpora integrace sluchově postižených do společnosti, Kosovo	700 000
	projekt: Podpora integrace zrakově postižených do společnosti, Kosovo	1 300 000
	Asistence při odstraňování ekologických zátěží (Trepča)	
	projekt: Asistence při odstraňování ekologických zátěží (Trepča)	1 490 390
Kosovo celkem		3 490 390
Moldavsko	Podpora řešení problematiky tzv. sociálních sirotků	
	dotační titul: Národní přístup identifikace a podpory dětí, opuštěných v důsledku migrace	
	projekt: Podpora tvorby národní koncepce pro práci s opuštěnými dětmi	2 375 000
	Integrace dětí s postižením	
	dotační titul: Rozvoj inkluzivního předškolního vzdělávání dětí se speciálními potřebami	
	projekt: Cesta k předškolnímu vzdělávání v Moldavsku	3 303 407

	veřejná zakázka: Podpora rozvoje domácí pečovatelské služby - dodávka zdravotního vybavení	1 442 286
	Příprava zadávací dokumentace	90 000
	Ochrana, monitoring a využívání vodních zdrojů (Nisporeni, ADA)	
	Projekt: Obnova systému nakládání s odpadními vodami ve městě Nisporeni	5 000 000
	Průzkum znečištění a návrh sanace lokality Marculesti	
	Projekt: Průzkum a sanace lokalit znečištěných ropnými látkami v obcích Lunga a Mărculești v Moldavsku	9 000 000
	Zajištění nezávadné vody a čištění odpadních vod na venkově (Vulkanesti)	
	Projekt: Obnova systému nakládání s odpadními vodami ve městě Vulcănești	2 850 000
	Obnova monitorovací staniční sítě v povodí řeky Prut - modernizace informačního systému protipovodňové ochrany	
	Projekt: Varovný povodňový a monitorovací systém na řece PRUT - Moldávie	10 923 241
	Příprava zadávací dokumentace	120 000
Moldavsko celkem		35 103 934
Mongolsko	Podpora systému odborného vzdělávání	
	projekt: Dodávka vybavení pro laboratoř elektrických točivých strojů Mongolské technické univerzity	1 747 860
	Podpora rostlinné produkce v pouštních a polopouštních oblastech Mongolska	
	zakázka: Variantní řešení rozvoje rostlinné výroby v pouštních oblastech	890 000
	Označování zvířat v Centrálním regionu	
	zakázka: Systém identifikace hospodářských zvířat - sběr dat	3 000 000
	zakázka: Systém identifikace hospodářských zvířat - dodávka	5 110 000
	Ochrana vodních zdrojů hlavního města Ulánbátaru před znečištěním	
	projekt: Průzkum znečištění a návrh sanace v průmyslovém areálu Hargia v Ulánbátaru	5 990 000

	Dodávky pitné vody do provincie Orchon (rozšíření vodních zdrojů v provincii Orchon)	
	projekt: Vybudování nových zdrojů vody pro venkovské oblasti Zalugiin Gol a Ulaan Tolgoi v širší oblasti města Erdenet	3 086 533
	Zajištění vodních zdrojů pro obyvatele nově vystavěných sídlišť Ulánbátaru	
	projekt: Rehabilitace nefunkčních vodních zdrojů pro zásobování města Ulánbátar pitnou vodou	0
	Příprava zadávací dokumentace	307 500
Mongolsko celkem		20 131 893
Srbsko	Podpora prevence rakoviny	
	projekt: Podpora prevence rakoviny u žen v regionu Šumadia, Srbsko	3 298 500
	Zvyšování kvality a dostupnosti zdravotní péče v malých městech a na venkově	
	projekt: Zvyšování kvality a dostupnosti zdravotní péče - nemocnice Arandjelovac, Srbsko	3 112 480
	projekt: Dodávka zdravotnického vybavení pro fakultní nemocnici Dr. Dragiša Mišoviće v Bělehradě	699 770
	Rozvoj odpadového hospodářství na regionální úrovni (Valjevo)	
	projekt: Rozvoj odpadového hospodářství v oblasti města Valjevo	6 350 000
	Zvyšování bezpečnosti na železničních přejezdech	
	veřejná zakázka: Zvyšování bezpečnosti na železničních přejezdech - pokračující	2 008 936
	veřejná zakázka: Zvyšování bezpečnosti na železničních přejezdech	4 859 840
Srbsko celkem		20 329 526
Zambie	Vzdělávání porodních asistentek pro Západní provincii	
	zakázka: Dodávka vybavení určeného pro studentskou ubytovnu a knihovnu při Lewanika Nursing School v Mongu	700 000
	veřejná zakázka: Dodávka zdravotnického vybavení určeného pro zdravotní zařízení v okrese Mongu	660 000
	veřejná zakázka: Výstavba studentské ubytovny při Lewanika Nursing School v Mongu	2 689 500

	přímé zadání: Technické zhodnocení a stanovení potřeb rekonstrukce studentské ubytovny při zdravotním centru Nalikwanda	30 000
	veřejná zakázka: Rekonstrukce studentské ubytovny při zdravotnickém centru Nalikwanda v Západní provincii Zambijské republiky	230 000
	veřejná zakázka: Vzdělávání porodních asistentek pro Západní provincii - založení oboru	2 458 500
	veřejná zakázka: Dodávka zdravotnického vybavení určeného pro porodní a poporodní oddělení Všeobecné nemocnice Lewanika v Mongu	1 800 000
Zambie celkem		8 568 000
formulace		1 984 878
Čerpáno celkem		161 341 587

5.2. Abstrakty realizovaných projektů

ANGOLA

Podpora středního zemědělského školství

Identifikační číslo: CzDA-AO-2008-09-31181

Sektor: vzdělávání

Místo realizace: provincie Bié

Doba realizace: 2009 – 2011

Realizátor: Česká zemědělská univerzita

Celkový rozpočet: 30 556 800,- Kč

Rozpočet 2010: 11 420 000,- Kč

Cílem projektu je přispět k udržitelnému rozvoji zemědělství a podpořit výrobu a trh s místní potravinovou produkcí. Rozvojová intervence by měla vést k omezení potřeby dovozu základních potravin ze zahraničí a potažmo k eliminaci chudoby. Tohoto cíle bude dosaženo nárůstem kapacity a kvality zemědělského vzdělávání v provincii Bié. V oblasti zemědělského vzdělávání má Česká Republika relativně výsadní postavení, protože pomáhala zemědělské školství v provincii Bié budovat prostřednictvím pilotní Střední zemědělské školy v Kuito. Současný projekt je realizován formou tří zakázek: „Podpora vedení Střední zemědělské školy v Kuito“, „Podpora Odborné zemědělské školy v Catabola“ a „Analýza středního zemědělského školství v Angolské republice“.

Střední zemědělská škola v Kuito (původně Centrum zemědělského vzdělávání) byla s podporou České republiky otevřena již v roce 2004. Školu nyní ročně absoluuje okolo 26 studentů, kteří jsou dobře připraveni pro navazující vysokoškolské studium i pracovní trh (jak ukazuje uplatnění maturantů z předchozích ročníků). Zhruba třetina z absolventů jsou dívky, což je v místním prostředí obrovský úspěch. Škole se podařilo zavést kvalitní způsob zemědělského vzdělávání včetně praktické výuky v agrochemické laboratoři, na školním pokusném poli a demonstrační farmě, v demonstrační drůbežárně, či na meteorologické stanici. Studentům se výrazně rozšířily vědomostní obzory i díky kvalitně vybavené knihovně a počítačové učebně s připojením na internet. Ve škole se také pořádají semináře na různá zemědělská témata určené pro odbornou veřejnost i místní farmáře.

Na výstupy dosažené realizací zakázky „Podpora vedení Střední zemědělské školy v Kuito“ navázala zakázka s názvem „Podpora Odborné zemědělské školy v Catabola“, zahájená v polovině roku 2009. Jelikož Střední zemědělská škola v Kuito přišla v roce 2010 o své prostory, bylo veškeré její vybavení převezeno do odborné zemědělské školy v Catabola. Na rozdíl od školy v Kuito za chod školy v Catabola nesou již od počátku plnou odpovědnost partnerské instituce, čeští experti pouze dohlíží na kvalitu výuky a vedou některé odborné semináře pro farmáře. Škola také slouží k pořádání pravidelných seminářů pro farmáře z okolních okresů. Podobně jako v Kuito je i v Catabole kladen důraz na praktickou výuku. Škola má k dispozici školní políčko, demonstrační farmu, demonstrační drůbežárnu a v roce 2010 byla dokončena výstavba a vybavení demonstračního zpracovatelského centra.

V létě 2010 byla zahájena realizace poslední zakázky, která se mimo další podpory zemědělské školy v Catabola soustředí i na zvyšování kapacit místní okresní pobočky

Institutu rozvoje zemědělství (EDA), která poskytuje nezbytné konzultační služby místním farmářům.

Podpora základního školství v odlehlých okresech provincie Bié

Identifikační číslo: CzDA-AO-2008-10-11120

Sektor: vzdělávání

Místo realizace: provincie Bié

Doba realizace: 2009-2012

Realizátor: Člověk v tísni, o.p.s., Allkon, s.r.o.

Celkový rozpočet: 47 380 306,- Kč

Rozpočet 2010: 15 179 700,- Kč

Záměrem projektu je pozvednout životní úroveň v odlehlých venkovských oblastech provincie Bié prostřednictvím zlepšení přístupu k základnímu vzdělání, zvýšení kvality vzdělávání na základních školách a zvýšení celkové gramotnosti obyvatel. Projekt je realizován prostřednictvím dvou zakázek: „Výstavba pěti základních škol ve střediskových obcích odlehlých regionů provincie Bié“ (realizátor: Allkon, s.r.o.) a „Zajištění alfabetizačních kurzů v komunách okresu Catabola, Camacupa, Kunhinga, Andulo, Kuito a Nharea“ (realizátor: Člověk v tísni, o.p.s.) a také jedné dotace „Zvýšení kvality základního vzdělání v rurálních oblastech okresu Cuemba“ (realizátor: Člověk v tísni, o.p.s.).

V rámci projektu bylo v letech 2009 až 2010 postaveno pět nových základních škol. Dospělí obyvatelé odlehlých venkovských komunit, kteří dosud neměli možnost zařadit se do standardního základního školství, pak mohou od roku 2009 navštěvovat alfabetizační kurzy. Podmínkou pro účast v projektu je aktivní zájem komunity, která si sama musí vytvořit vhodné podmínky k realizaci kurzů. Požadováno je zejména vystavění jednoduchého přístřešku pro výuku (tzv. jango), vytvoření soupisu zájemců o kurzy a spolupodílení se na zajištění alfabetizátora. Cílem alfabetizace je nejen naučit účastníky číst, psát a počítat, ale také přinášet do vesnic nové nápady a osvětu na různá společenská témata. Dá se tedy předpokládat, že kurzy přispějí k celkovému osobnostnímu rozvoji cílové skupiny. Projekt už nyní pomáhá zviditelnovat přínosy alfabetizace a inspiruje zájem dalších komunit.

Realizované aktivity navazují na program pro zvyšování kvalifikace učitelů v okrese Cuemba, který Česká republika financuje od roku 2006. Díky české rozvojové spolupráci si tak podstatná část všech učitelů v okrese doplnila vzdělání na úroveň 9. třídy základní školy a získala povědomí o moderních pedagogických metodách. Počátkem roku 2010 byla zpracována tematická studie potřeb učitelů základních škol týkající se jejich pedagogických schopností a v září 2010 byly zahájeny nové aktivity s cílem doplnit vzdělání na úroveň 9. třídy zbývajícím učitelům v okrese Cuemba a zlepšit jejich pedagogické schopnosti v souladu s novou angolskou vládní školskou reformou.

BOSNA A HERCEGOVINA

Generální oprava a modernizace tramvají v Sarajevu

Identifikační číslo: CzDA-BA-2008-03-21030

Sektor: Doprava a dopravní infrastruktura

Místo realizace: Sarajevo

Realizátor: PRAGOIMEX, a.s.

Doba realizace: 2009 – 2011

Celkový rozpočet: 31 874 453,- Kč

Cílem projektu je zvýšit technickou spolehlivost a bezpečnost městské hromadné dopravy v Sarajevu. Většina tramvají, které v současné době jezdí v Sarajevu, je české výroby. Do Sarajeva byly dodány v 70. a 80. letech firmou ČKD Tatra. Za války bylo mnoho tramvají vážně poškozeno a i přes realizaci mnohých oprav v 90. letech, jsou sarajevské tramvaje v současné době ve velmi špatném technickém stavu.

V první fázi projektu bylo zrekonstruováno 15 tramvají typu K-2 (podvozky a elektrická zařízení). Potřebné náhradní díly financovala a dodala ČRA, práci na rekonstrukci vykonal dopravní podnik města Sarajeva. Ve druhé fázi, která bude zahájena v roce 2011, dojde k rekonstrukci pěti tramvají typu KT8D5.

Zvýšení výroby mléka v severovýchodní Bosně

Identifikační číslo: CzDA-BA-2010-14-31120

Sektor: Zemědělství

Místo realizace: Severovýchodní Bosna

Realizátor: Svět jako domov, Ing. Lubomír Berka

Doba realizace: 2010 – 2012

Celkový rozpočet: 27 000 000,- Kč

Rozpočet 2010: 7 289 029,- Kč

Současnou prioritou Bosny a Hercegoviny v oblasti zemědělství je dosažení soběstačnosti ve výrobě mléka. Tato země má dostatečné výrobní kapacity ještě z předválečné doby, ale potýká se s nedostatkem čerstvě nadojeného kravského mléka. Polovina farmářů chová jen jednu nebo dvě dojnice a více než 95 % všech farmářů vlastní méně než 30 krav. Díky dotacím od státu je dnes výroba mléka rentabilní, ale rozšířit výrobu je nesnadný úkol – zemědělcům chybí finance i znalosti. Přitom chov zvířat a výroba mléka je většinou jediným zaměstnáním a zdrojem příjmů ve venkovských oblastech.

Česká republika má bosenským zemědělcům co nabídnout - mnohaleté zkušenosti s chovem hospodářských zvířat, podobnými přírodními podmínkami a hlavně zkušenosti s transformací ekonomiky a přípravou na vstup do EU.

Projekt se zaměřuje na ekonomický rozvoj venkovských oblastí severovýchodní Bosny. Cílem projektu je zvýšit výrobu mléka u drobných chovatelů skotu, kteří mají snahu rozšířit svou podnikatelskou činnost a zajistit tak jejich příjmy z prodeje mléka. Chovatelé také získají nové poznatky o správné péči o skot, výživě zvířat a výrobě kvalitního mléka.

V roce 2010 byla podpořena dodávka zemědělské mechanizace pro rostlinnou a živočišnou výrobu tak, aby chovatelé mohli zvýšit výrobu krmiv, ale také zkvalitnit výrobu mléka v dalším období. Na podzim 2010 proběhlo školení 15 vybraných drobných výrobců mléka v oblasti národních a mezinárodních norem bezpečnosti potravin.

Česká rozvojová agentura pro rok 2011 plánuje vyhlášení veřejných zakázek na dodávku březích jalovic a zemědělské mechanizace nejen pro živočišnou, ale i pro rostlinnou výrobu. Zvýšení znalostí a zkvalitnění chovu dojeného skotu proběhne výběrem terénních konzultantů a školením pro správnou zemědělskou praxi.

ETIOPIE

Podpora komunitní rehabilitace postižených dětí a mládeže v oblasti Severního Gondaru

Identifikační číslo: CzDA-ET-2009-02-16010

Sektor: Sociální rozvoj

Místo realizace: provincie Amhara, oblast Severní Gondar

Doba realizace: 2009-2010

Zhotovitel: Světlo pro svět - Light for the World, o. s.

Celkový rozpočet: 3 464 000,- Kč

Rozpočet 2010: 1 732 000,- Kč

Záměrem projektu bylo podpořit rovné příležitosti postižených dětí a mládeže a umožnit jim zapojit se plně do života svých komunit. Konkrétně si projekt kladl za cíl zmírnit dopady postižení na sociální status dětí a mládeže v regionu Severní Gondar, a to zlepšením úrovně jejich zdravotní a sociální rehabilitace. Druhým cílem bylo zvýšit povědomí o skutečných příčinách postižení ve venkovských komunitách, a tak zlepšit prevenci fyzického a mentálního postižení dětí a omezit související diskriminaci.

Program komunitní rehabilitace byl v oblasti zaveden Gondarskou univerzitou, která poskytuje vzdělání ve fyzioterapii na bakalářském stupni studia. Studenti se pak v rámci své praxe podíleli na rehabilitačním programu. Komunitní rehabilitace znamená práci s postiženými v jejich prostředí a zároveň práci s prostředím samotným. Jedná se o multidisciplinární přístup, který zahrnuje péči v oblasti zdraví a prevence, integraci do škol a podporu v začlenění do společnosti.

Cílovou skupinou projektu ČRA byly především postižené děti a mládež (ve věku 0 – 18 let) a jejich rodiny, dále svépomocné organizace, které vznikají v rámci jednotlivých komunit. Jsou to zejména organizace postižených osob, jejichž členy jsou i rodiče a další příbuzní postižených dětí.

Ochrana půdy a vodních zdrojů v Regionu jižních národů, národností a lidu

Identifikační číslo: CzDA-ET-2010-13-31130

Sektor: zemědělství

Místo realizace: Etiopie

Doba realizace: 2010 - 2012

Realizátor: Mendelova univerzita v Brně

Celkový rozpočet: 11 600 000,- Kč

Rozpočet 2010: 3 200 000,- Kč

Technicky je projekt zaměřen na spolupráci v oblasti ochrany půdy (zvláště před erozí), ochrany a rozvoje vodních zdrojů a zvýšení úrovně sanitace. Projektové aktivity zahrnují implementaci protierozních a vodohospodářských opatření, která přispějí ke zvýšení ekologické stability daného území, zlepšení vodohospodářské a hygienické situace a zvýšení potravinové bezpečnosti místních obyvatel. Teritoriálně je projekt zacílen na území okresů Awassa Zuriya Wereda a Alaba Special Wereda v Regionu jižních národů, národností a lidu (SNNPR).

Protierozní opatření jsou aplikována v okrese Awassa Zuriya Wereda na území kebelí Lebu Koromo a Umbullo Kajima, kde navazují na výstupy předchozích projektů ZRS ČR. Práce zahrnují následující soubory aktivit: zhodnocení aktuálního stavu degradace půdy a identifikace nejrizikovějších oblastí z hlediska náchylnosti k půdní erozi, navržení konkrétních protierozních opatření, nákup semen a materiálu nutného pro vypěstování a výsadbu sazenic, vypěstování sazenic v lesní školce založené v rámci předchozího projektu ZRS ČR, výsadba sazenic, aplikace technických protierozních opatření.

Vodohospodářská část projektu je realizována v okrese Alaba Special Wereda, kde vodohospodářská opatření obsahují následující soubor činností: zhodnocení možnosti rehabilitace 9 nefunkčních vrtů, oprava min. 3 nefunkčních vrtů, rozšíření distribučního systému pitné vody o další distribuční místa a prodloužení vodovodu, zřízení min. 12 záchytných systémů dešťové vody, výstavba min. 12 latrín a umýváren, a nákup a distribuce min. 5 000 hygienických souborů (mýdla, kanystry). V průběhu celé tříleté realizace projektu bude kontinuálně probíhat osvětová činnost.

Rozvoj kapacit v oblasti inženýrské geologie a hydrogeologie v Etiopii

Identifikační číslo: CzDA-ET-2010-3-14010

Sektor: Životní prostředí

Místo realizace: Etiopie

Doba realizace: 2010 - 2012

Realizátor: Aquatest, a.s.

Celkový rozpočet: 6 769 120,- Kč

Rozpočet 2010: 2 248 400,- Kč

Cílem projektu je vyškolení pracovníků Geologické služby Etiopie (GSE) v oblasti inženýrské geologie a hydrogeologie se zaměřením na kompilaci, editaci, prezentaci (s využitím moderních IT technologií a internetu) a praktickou interpretaci map zdrojů podzemních vod a přírodních rizik.

GSE je státní organizace, zodpovědná za mapování přírodních zdrojů a poskytování informací o stavu životního prostředí státním orgánům na národní, regionální a lokální úrovni. Environmentální data představují pro GSE základní informační vstupy při rozhodovacích procesech v rámci územního plánování na všech úrovních. Tyto informace jsou využívány také nevládními organizacemi při plánování a uskutečňování jejich rozvojových projektů. V neposlední řadě jsou výstupy GSE používány při plánování adaptačních opatření na zmírnění předpokládaných dopadů klimatických výkyvů v regionu. Za účelem zvýšení produktivity a efektivity a přiblížení se potřebám svých klientů prošla GSE v nedávné době procesem restrukturalizace, jehož součástí bylo i rozšíření pracovních aktivit o nové obory,

kterými jsou mimo jiné i environmentální geologie se zaměřením na posuzování přírodních rizik a inženýrskou geologii. GSE však zatím nedisponuje dostatečnými odbornými kapacitami v těchto oborech v té míře, aby byla schopna uspokojit současnou rostoucí poptávku po environmentálních informacích ze strany vládních i nevládních organizací. Jedním ze základních požadavků vlády na GSE je zrychlení mapování zdrojů podzemních vod a poskytnutí aktuálních informací širokému spektru uživatelů.

Rozvoj kapacit GSE je zaměřen na předání odborných zkušeností v oblastech editace souboru inženýrsko geologických a hydrogeologických map, kompilace jednotlivých listů map v rámci edice (souboru) map, presentace vytvořených map a jejich interpretace pro praktické používání tak, aby vyškolení pracovníci GSE byli schopni vykonávat samostatně práce na dalších listech národní edice map.

Součástí projektu bude také zpracování Manuálu pro řízení přírodních geodynamických rizik. Cílem tohoto Manuálu bude především definovat obecná doporučení pro identifikaci, predikci a řízení geologických rizik, zavedení pravidelného monitoringu, založení databáze geologických rizik a interpretaci environmentálních dat včetně formulace návrhů nápravných a preventivních opatření. Zpracovaný Manuál bude prakticky ověřen na pilotní oblasti Tarmaber, která se nachází ve východní části povodí řeky Jemma, a jehož součástí je i jeden z největších geodynamických „hot spotů“ v zemi, obří plošný sesuv na lokalitě Debra Sina.

GRUZIE

Elektrifikace odlehlých oblastí – Thuško

Identifikační číslo: CzDA-GE-2010-11-23067

Sektor: Životní prostředí

Místo realizace: Gruzie

Doba realizace: 2010

Realizátor: Sunny Watt

Celkový rozpočet: 6 990 000,- Kč

V současné době se nachází v Gruzii přibližně 100 až 200 vesnic, které nejsou napojeny na centrální elektrickou rozvodnou síť. V převážné většině se jedná o horské vesnice v pohoří Velkého Kavkazu. Vzhledem k vysoké nadmořské výšce (často i přes 2500 m.n.m) a malému počtu obyvatel by bylo napojení na centrální elektrickou síť velmi nákladné a neefektivní. Jedním z takových horských regionů je také Thuško (neboli Mta Tusheti).

V Thušku se nachází celkem 42 vesnic (z toho 20 je obýváno pouze v letních měsících). V celém regionu žije přibližně 200 rodin, které se živí zejména pastevectvím ovcí. Většina obyvatel však v zimních měsících odchází do níže položených vesnic a v horách tak celoročně zůstává přibližně jen pár rodin. V posledních letech se národní park Thuško stává vyhledávanou turistickou destinací, kterou ročně navštíví přes 3 000 turistů.

Cílem projektu „Elektrifikace odlehlých oblastí - Thuško“ bylo zajistit udržitelný rozvoj této cenné oblasti a zabránit jejímu vylidnění. Prioritně byly elektrifikované budovy veřejné zprávy: poliklinika, administrativní budova národního parku, policejní stanice. Stejně prioritní však byla i elektrifikace domů, kde žijí trvale usazené rodiny a nakonec byly elektrifikované i domy dočasných obyvatel Thuška. Nejvhodnějším řešením zajištění přístupu k elektrické energii pro místní obyvatele pak bylo vybudování ostrovní elektrické sítě založené na principu obnovitelných zdrojů. To má hned několik výhod: Instalace fotovoltaických panelů přímo na domy místních obyvatel nevyžaduje budování přenosové soustavy, po nainstalování systému obyvatelé neplatí za dodávky elektřiny a v neposlední řadě neprodukuje žádné škodlivé emise.

Z důvodu blízkosti zimy byla instalace velmi obtížná a bylo nutné využít veškerých prostředků včetně vrtulníků k tomu, aby byly systémy dokončeny včas a obyvatelé, kteří zůstávají v oblasti i přes zimu, kdy je několik měsíců zcela odříznutá od světa, měli "své" solární elektrárničky v provozu. Třebaže pár místních obyvatel mělo doma malé dieselové agregáty, v některých domácnostech se žárovky rozsvítily vůbec poprvé. Projekt byl podpořený ze zdrojů mimořádné rozvojové a rekonstrukční pomoci ČR pro Gruzii.

Analýza a návrh strategie optimalizace integrované městské dopravy v Tbilisi

Identifikační číslo: GE-2010-23-21010

Sektor: doprava

Místo realizace: Gruzie

Doba realizace: 2010

Realizátor: sdružení City plan s.r.o. a Fakulta dopravní ČVUT

Celkový rozpočet: 954 400,- Kč

Tbilisi má jako většina metropolí problémy s dopravou, které jsou zde navíc umocněné dekádní nestabilitou. Dosavadní stav se vyznačuje roztržitostí a izolací jednotlivých druhů dopravy ve městě. Kromě metra zajišťují osobní dopravu tzv. maršrutnoe taxi (dodávky), které sice tvoří jistý systém osobní přepravy, ale s minimální možností regulace. Kolejová a trolejová infrastruktura tramvají a trolejbusů byla likvidována a od roku 2007 tak zajišťují pravidelnou povrchovou dopravu hlavně autobusy. Magistrát města Tbilisi pracuje na systemizaci hromadné dopravy a jako hlavní problém vnímá izolovanost autobusových linek a metra, jak ve smyslu systému dopravy, tak ve smyslu společných tarifů.

Česká rozvojová agentura proto ve spolupráci se sdružením City plan s.r.o. a Fakultou dopravní ČVUT zadala analýzu a zpracování strategie optimalizace integrovaného systému městské hromadné dopravy v Tbilisi. Tato studie popisovala a analyzovala všechny problémy a determinující faktory integrované dopravy a navrhla komplexní řešení stávajícího stavu s ohledem na strategii rozvoje města i jeho dopravního systému. Cílem projektu dále bylo vybavit odpovědné zaměstnance podkladovým materiálem, informacemi a znalostmi zákonitostí městské hromadné dopravy před plánovanou optimalizační kampaní. Projekt byl podpořený ze zdrojů mimořádné rozvojové a rekonstrukční pomoci ČR pro Gruzii.

Podpora prevence a včasného odhalení rakoviny u žen v regionech Samegrelo a Shida Kartli

Identifikační číslo: CzDA-GE-2010-5-12191

Sektor: zdravotnictví

Místo realizace: Gruzie

Doba realizace: 2010

Realizátor: Charita Česká republika

Celkový rozpočet: 7 214 658,- Kč

Projekt je zaměřený na podporu prevence a včasného odhalení rakoviny prsu a děložního čípku u žen žijících v regionech Samegrelo, Šida Kartli a uprchlického tábora nedaleko Tbilisi. Cílové oblasti projektu charakterizuje, mimo jiné, velké procento vnitřně přesídlených osob (IDPs). Primární cílovou skupinou jsou ženy žijící v obou regionech, především ve venkovských oblastech. Druhotná cílová skupina jsou lékaři a zdravotní sestry ve vesnických ambulancích a zdravotní personál poboček Národního onkologického centra.

Prvním cílem projektu je zvýšit všeobecné povědomí o problematice rakoviny. Ženy, ale i muži v cílových lokalitách získávají znalosti o problematice rakoviny, například o zdravém životním stylu jako prostředku prevence rakoviny, o symptomech, které vyžadují další lékařské vyšetření, nebo o službách, které poskytuje gruzínské zdravotnictví.

Druhým cílem projektu je přispět k včasnému odhalení rakoviny prsu a děložního čípku. Projekt usiluje o systematický přístup zahrnutím všech tří úrovní gruzínské zdravotní péče: primární, sekundární a terciární. Na primární úrovni komunikuje jedna z místních partnerských organizací s vybranými vesnickými ambulancemi (ordinace praktických lékařů). Pracoviště jsou vybavována potřebným zařízením a materiálem, jejich pracovníci absolvují školení o prevenci a včasnému odhalení rakoviny u žen. Klíčová je role zdravotních sester, které jsou zpravidla těsně propojené z místní komunitou a mají vstupní informace o zdravotním stavu místních lidí. Zdravotní sestry také zajišťují šíření informačních materiálů a organizují bezplatná vyšetření v jedné ze dvou mobilních vyšetřoven, které v rámci projektu dojíždějí do vybraných lokalit jednou měsíčně. V případě pozitivního nálezu se pacientky nechávají podrobněji vyšetřit v pobočkách Národního onkologického centra v hlavních městech obou regionů, v Zugdidi a v Gori (sekundární úroveň). Pracovníci obou poboček si školením poskytnutým v rámci projektu zvýší znalosti ve svém oboru. Ženy, u kterých bude diagnostikované onemocnění, jsou posílány na léčbu do Národního onkologického centra v Tbilisi (terciární péče).

Intervence navazuje na zdravotnické projekty, které Česká rozvojová agentura realizovala v roce 2009. V rámci těchto projektů se ČRA angažovala ve zmíněných regionech a zahájila činnost v oblasti onkologie. V tomto odvětví začala také spolupracovat se třemi partnerskými organizacemi, které pokračovali v účasti na realizaci projektu v roce 2010. Vzhledem k úspěšnosti projektu se připravuje jeho rozšíření do dalších oblastí v letech 2011-2013. Projekt byl podpořený ze zdrojů mimořádné rozvojové a rekonstrukční pomoci ČR pro Gruzii.

Posilování kapacit a technická podpora zemědělského servisního centra v Martvili

Identifikační číslo: CzDA-GE-2010-26-31181

Sektor: Zemědělství

Místo realizace: Gruzie

Doba realizace: 2010

Realizátor: Charita Česká republika

Celkový rozpočet: 1 111 485,- Kč (příspěvek ČRA: 1 021 235 ,- Kč)

První dvě dekády nezávislé Gruzie byly pro zemědělství příznačné zastaráváním technologií, útlumem investic a zaostávání v poznatcích. Během období nestability se většina zemědělské prvovýroby vrátila k základní formě drobného subsistenčního farmaření. Zemědělské regiony dosud trápí vysoká nezaměstnanost a boj s nedostatkem kapitálu na fungování a rozvoj drobných – převážně zemědělských – podnikatelských aktivit. V okrese Martvili stejně tak jako ve zbytku Gruzie proběhla v 90. letech ne zcela vydařená pozemková reforma, která vyústila v rozdrobení zemědělských pozemků a minimalizaci „odbytové síly“. Okres Martvili se nachází v tzv. donorském stínu a tedy zde není znatelný pokrok, který učinilo gruzínské zemědělství v posledních letech.

Projekt posilování kapacit a technické podpory servisního centra v Martvili byl realizován v rámci zemědělského programu ČRA v Gruzii, který si klade za cíl zvýšit konkurenceschopnost drobných farmářů. V případě Martvili se jednalo o vybudování kapacit zemědělského servisního centra, jež zajišťuje dostupnost zemědělské mechanizace, šíření moderních metod zemědělství a základní marketingové služby.

Charakteristickým rysem projektu je aktivní účast cílové skupiny na projektových aktivitách. Velký důraz byl rovněž kladen na udržitelnost projektu; jedná se v podstatě o nastartování podnikatelských aktivit s ambicí dalšího rozvoje do budoucna již bez zahraničního donora. Dlouhodobým žádoucím dopadem projektu pak bylo zvýšení životní úrovně místního obyvatelstva, jež souvisí s udržitelnými zdroji obživy a dlouhodobou zaměstnaností. Projekt byl podpořený ze zdrojů mimořádné rozvojové a rekonstrukční pomoci ČR pro Gruzii.

Strategický plán rozvoje laboratorní činnosti v oblasti sledování kvality pitných vod v Gruzii

Identifikační číslo: CzDA-GE-2010-6-14010

Sektor: Životní prostředí

Místo realizace: Gruzie

Doba realizace: 2010

Realizátor: Sdružení Aquagruz (Ircon s.r.o. a Aquatest a.s.)

Celkový rozpočet: 952 524,- Kč

Gruzie disponuje největšími zásobami vody v regionu Kavkazu, což bohužel v minulosti vedlo k plýtvání a znečišťování zdrojů vody. Od roku 2007 se gruzínská vláda snaží vnášet do hospodaření s vodou normy platné v EU. Disponuje však zastaralou infrastrukturou z dob existence sovětské Gruzie, která neodpovídá nově zaváděným standardům.

Jako nekritičtější součást vodohospodářské infrastruktury vyhodnotila ČRA ve spolupráci s partnerskou institucí United Water Supply Company of Georgia laboratoře na testování pitné vody. Cílem projektu proto bylo vytvoření plánu rozvoje laboratorní kontroly dodávaných pitných vod v Gruzii. Plán byl připravovaný tak, aby vybavení a fungování laboratoří vyhovovalo požadavkům WHO a národní legislativě. Souběžným cílem projektu bylo zvýšení odborných kapacit pracovníků United Water Supply Company of Georgia v oblasti moderních a efektivních postupů sledování kvality pitných vod, moderního přístrojového vybavení a potenciálu rozvoje a řízení vodohospodářských laboratoří. Tento plán byl následně prezentovaný hlavním donorům v Gruzii. Projekt byl podpořený ze zdrojů mimořádné rozvojové a rekonstrukční pomoci ČR pro Gruzii.

Zajištění dostupnosti pitné vody v nárazníkové zóně

Identifikační číslo: CzDA-GE-2009-22-14030

Sektor: Životní prostředí

Místo realizace: Gruzie

Doba realizace: 2010

Realizátor: sdružení Aquagruz (Ircon s.r.o. a Aquatest a.s.)

Celkový rozpočet: 9 674 189,- Kč

Válka mezi Ruskem a Gruzii probíhala zejména v pásmu mezi městem Gori a tzv. Jižní Osetií, obyvatelé této oblasti proto patřili mezi nejvíce postižené válečným konfliktem. Problém zde představuje především nedostatek vody způsobený přerušením některých rozvodů vymezením hranice mezi okupovanou částí Gruzie (tzv. Jižní Osetie) a územím pod kontrolou gruzínské vlády. Negativní dopad mají také místní hydrogeologické podmínky, které omezují vydatnost vrtů a studní. Zvýšení nároků na zdroje pitné vody na tomto území

způsobilo dále násilné vystěhování gruzínského obyvatelstva z okupovaného území do nejbližších vesnic pod kontrolou Gruzie. Stav, kdy voda byla pro velký počet obyvatel dostupná pouze několik hodin denně, hraničila s humanitární krizí.

Nejvíce postižené vesnice identifikovala ČRA společně s místním partnerem. V rámci projektu byly vyvrtány artézské studny v šesti lokalitách, vymezena pásma hygienické ochrany a položena základní vodovodní síť.

Projekt byl podpořený ze zdrojů mimořádné rozvojové a rekonstrukční pomoci ČR pro Gruzii.

KAMBODŽA

Posilování komunitní podpory pro postižené děti v provincii Takeo, Kambodža

Identifikační číslo: 09/2010/02

Sektor: Sociální rozvoj

Místo realizace: Provincie Takeo

Doba realizace: 1.11. 2010 – 31.12.2012

Realizátor: Charita Česká republika

Celkový rozpočet: 3 231 190,- Kč

Rozpočet 2010: 548 100,- Kč (z toho dotace ČRA 500 000,- Kč)

Projekt řeší současnou situaci postižených dětí v provincii Takeo v Kambodži. Jejich současné zapojení do vzdělávacího procesu je velmi špatné a to v důsledku slabého povědomí o jejich potřebách a nedostatku zkušeností s inkluzí postižených do vzdělávacího systému. Cílem projektu je proto zlepšit přístup ke vzdělávání postižených dětí v Kambodži.

Prvním výstupem projektu bude funkční pracovní skupina se znalostmi, dovednostmi v oblasti inkluzivního vzdělávání. Na začátku projektu bude uskutečněn výzkum zaměřený na identifikaci a analýzu potřeb a schopností postižených dětí, pracovní skupina bude proškolená v problematice inkluzivního vzdělávání a bude se podílet na vytvoření školicích materiálů s touto tematikou. Současně bude vytvořen i monitorovací systém inkluzivního vzdělávání.

Druhým výstupem budou učitelé a řídicí pracovníci vzdělávacích institucí, kteří budou umět vytvořené materiály používat ku prospěchu začlenění postižených dětí do vzdělávacího systému. Toho bude dosaženo proškolením cílových skupin a jejich zapojením do přípravy aktivit napomáhajících začleňování postižených dětí.

Třetím výstupem budou komunity, proškolené ve znalostech a dovednostech napomáhajících začlenění postižených dětí. Na úrovni komunit budou zformovány týmy ze zástupců komunity a ty budou proškoleny v dovednostech inkluzivního vzdělávání.

Těchto výstupů bude dosaženo vytvořením školicích materiálů, proškolením učitelů a řídicích pracovníků vzdělávacích institucí v jejich používání, ale i mezinárodní výměnou zkušeností v tématice inkluzivního vzdělávání. Na úrovni škol budou poté existovat mimoškolní aktivity, které budou přímo zaměřené na postižené děti.

Zdraví pro matky a děti v Kambodži

Identifikační číslo: 09/2010/01

Sektor: Sociální rozvoj

Místo realizace: Provincie Takeo

Doba realizace: 1.11. 2010 – 31.12.2012

Realizátor: Člověk v tísni, o.p.s.

Celkový rozpočet: 4 550 000,- Kč

Rozpočet 2010: 763 100,- Kč (z toho dotace ČRA 500 000,- Kč)

Projekt „Zdraví pro matky a děti v Kambodži“ se snaží o zvýšení kvality a dostupnosti zdravotnické péče o matku a dítě pro vesnické obyvatelstvo v provincii Takeo v Kambodži. Cíly projektu je zvýšení kvality zdravotnických služeb poskytovaných ve veřejných zdravotnických zařízeních a zvýšení poptávky po těchto službách u vesnického obyvatelstva. Podpořeno bude 48 zdravotnických zařízení, kde budou zlepšovány technické podmínky a vybavení, budou zvyšovány odborné kompetence personálu a u vybraných zařízení bude snaha o komplexní reorganizaci fungování za účelem jeho zefektivnění.

Veřejná zdravotnická péče bude zpřístupňována široké veřejnosti prostřednictvím osvětových kampaní a rozšiřování sociálně-zdravotní sítě zabezpečující bezplatnou zdravotnickou péči pro nejchudší.

Zlepšení kvality a dostupnosti zdravotní nutriční péče pro děti do 5 let v oblasti Takeo v Kambodži

Identifikační číslo: 09/2010/01

Sektor: Sociální rozvoj

Místo realizace: Provincie Takeo

Doba realizace: 1.12. 2010 – 31.12.2011

Realizátor: MAGNA DĚTI V TÍSNI, o.p.s.

Celkový rozpočet: 2 133 305,- Kč

Rozpočet 2010: 385 250,- Kč

Projekt je zaměřen na zlepšení kvality a dostupnosti zdravotní a nutriční péče o pediatrického klienta v distriktu Dan Keo, provincie Takeo, v Kambodži. V partnerství s Provincial Health Department of Takeo navázala Magna spolupráci s okresní spádovou nemocnicí a 15 zdravotními středisky, v kterých se zaměří na posílení jejich provozní kapacity ve smyslu renovace a materiálního dovybavení. Projekt je dále zaměřen na posílení odborné kvalifikace zdravotního personálu a dobrovolných komunitních pracovníků formou školení a tréninku. Pro vyškolené pracovníky bude nastaven referenční systém doporučené péče o pediatrického klienta tzv. CMAM (Community based Management of Acute Malnutrition).

Kosovo

Asistence při odstraňování ekologických zátěží v Kosovu

Identifikační číslo: CzDA-UNK-2010-9-14050

Sektor: životní prostředí

Místo realizace: Kosovo

Doba realizace: 2010

Realizátor: Dekonta a.s.

Rozpočet pro rok 2010: 1 499 030,- Kč

Cílem projektu bylo připravit správce Průmyslového parku Mitrovica (Privatization Agency of Kosovo) a další kosovské instituce (Mitrovica Industrial Park, Ministry of Environment and Spatial Planning, Ministry of Economy and Finance, město Mitrovica a The Regional Environmental Center for CEE Office in Kosovo) na řešení problematiky starých ekologických zátěží v souvislosti s jejich potenciálním dopadem na zdraví obyvatel a životní prostředí. V rámci projektu byl zorganizován soubor školení pro vybrané pracovníky výše uvedených kosovských institucí.

Průmyslový park v Mitrovici, kde proběhla praktická část školení, byl identifikován jako jedno z nejzávažnějších ohnisek znečištění v regionu. V parku je umístěno několik provozů – zinková huť, výroba kyseliny sírové, výroba průmyslových hnojiv a výroba automobilových akumulátorů. Na tento problém již bylo zaměřeno několik posudků a projektů, nicméně i přes závažnost problému znečištění přetrvává a představuje tak významné riziko pro lidské zdraví i životní prostředí. Vážným problémem jsou nezabezpečené odpady ze zpracování sulfidických zinkových rud, které vlivem atmosférických srážek dávají vznikat kontaminovaným vodám, které z odkališť odnášejí těžké kovy (např. Zn, Pb, Cd, As, Cu). Prachové emise obsahující toxické prvky jsou dalším zdrojem šíření kontaminace v regionu. Průsakové vody z odkališť drenují do řeky Sitnica a následně do řeky Ibar, jež překračuje srbské hranice asi 40 km od zdrojové oblasti znečištění. Znečištění v řece Ibar přímo ohrožuje zdroje pitné vody poblíže srbského města Kraljevo v blízkosti hranic a současně i ekosystém Dunaje, do něhož se Ibar vlévá.

Cílem školení realizovaným ve spolupráci se společností Dekonta, a.s. bylo seznámit zaměstnance kosovských partnerských institucí s problematikou ekologických zátěží, jejich následných ekonomických dopadů a souvisejících ekologických a zdravotních rizik. Česká republika má s procesem řešení nápravy starých ekologických zátěží bohaté zkušenosti a tato problematika je v ČR komplexně řešena od počátku devadesátých let. Kosovská strana byla proto seznámena s celkovým procesem vypořádání se s ekologickými škodami v ČR včetně porozumění jednotlivým fázím zhodnocení a nápravy ekologické zátěže a identifikace souvisejících rizik. Samotná školení proběhla jak v Kosovu, konkrétně v Mitrovici, tak i v ČR, kde byla zaměřena na praktické ukázky řešení nápravy ekologických zátěží. Součástí projektu bylo také provedení rešerše legislativního zázemí republiky Kosovo v dané oblasti.

Podpora integrace sluchově postižených do společnosti, Kosovo

Identifikační číslo: CzDA-UNK-2010-10-11230

Sektor: zdravotnictví

Místo realizace: Kosovo

Doba realizace: 2010 - 2011

Realizátor: Člověk v tísni, o.p.s.

Rozpočet pro období 2010 - 2011: 1 400 000,- Kč

Rozpočet na rok 2010: 700 000,- Kč

Projekt podporuje začleňování sluchově postižených do společnosti a to především skrze podporu výuky znakového jazyka, vzájemné komunikace a koordinace uvnitř komunity neslyšících a také zvýšení povědomí postižených o svých občanských právech.

Integrace zdravotně postižených do kosovské společnosti je v současné době jednou z největších sociálních výzev nově vzniklého balkánského státu, situace neslyšících patří přitom mezi nejkomplikovanější. Nesnadnost přístupu k potřebným informacím a vzdělání, patří mezi nejvýznamnější překážky v integraci do společnosti. Podobně definuje současnou situaci i kosovskou vládou nedávno schválený „Národní akční plán 2009-2011“, který vymezuje mimo jiné základní problémy integrace postižených a žádá mezinárodní společenství o asistenci při jejich řešení. Podle odhadů mise OSCE žije na území Kosova přibližně 20 000 lidí neslyšících, s poruchami sluchu a řeči. Kosovská Asociace neslyšících přitom odhaduje počet takto postižených na 54 000 a svůj odhad zdůvodňuje četným výskytem post-válečného traumatu, nevyhovujícími životními podmínkami, nemocemi a nedostatečnou léčbou (resp. špatnou kvalitou zdravotnictví). Kosovská komunita neslyšících je aktivní, spolupracující na základě jednotlivých sdružení vznikajících na lokální úrovni (obec, kraj). Často jsou zakládány „kluby“, ve kterých se postižení setkávají, sdílejí potřebné informace nebo organizují zájmové a vzdělávací aktivity. Kosovská Asociace neslyšících je zastřešující nevládní organizací, která reprezentuje 11 místních sdružení a jejímž hlavním cílem je podpora vzdělávacích aktivit svých členů. Bohužel organizace neustále bojuje s nedostatkem financí, studijních materiálů a technického vybavení.

Největší překážkou při integraci neslyšících je komplikovaná komunikace s majoritní částí společnosti – dorozumění se s oficiálními představiteli obce / státu nebo úředníky, přístup k důležitým informacím, dokumentům, službám a vzdělání. Nedostatečné je také povědomí postižených o svých občanských právech, což je často značnou překážkou v jejich osobním i profesním životě.

V rámci projektu podpořeného Českou rozvojovou agenturou proto proběhly odborné workshopy v 11 centrech pro neslyšící zaměřené na tematiku občanských práv. Součástí projektu je rovněž setkávání zástupců neslyšících z regionů s cílem sdílení potřebných zkušeností a informací v rámci Kosova. Dílčí důraz je kladen i na téma genderu a podpory žen v rámci zmíněné komunity. V roce 2011 pak proběhnou kurzy kosovské znakové řeči a školení / workshopy o problematice přístupu k informacím a komunikaci prostřednictvím tlumočnicka

Podpora integrace zrakově postižených do společnosti

Identifikační číslo: CzDA-UNK-2010-8-11230

Sektor: zdravotnictví

Místo realizace: Kosovo

Doba realizace: 2010

Dodavatel: Člověk v tísni, o.p.s.

Rozpočet pro rok 2010: 1 300 000,- Kč

Cílem projektu bylo podpořit proces začleňování zrakově postižených do kosovské společnosti a to prostřednictvím podpory místní speciální školy pro zrakově postižené děti ve městě Peja. Projekt navazuje na spolupráci a podporu poskytnutou v minulých letech formou projektů malého rozsahu zastupitelským úřadem ČR v Prištině.

Integrace zdravotně postižených do kosovské společnosti je v současné době jednou z největších sociálních výzev nově vzniklého balkánského státu, situace zrakově postižených patří přitom mezi nejkomplikovanější. Ztráta profesí, které byly dříve postiženými hojně využívané (např. spojovatelé v telefonních ústřednách, kteří zanikli příchodem nových moderních technologií), nesnadnost přístupu k potřebným informacím a vzdělání, patří mezi nejvýznamnější překážky v integraci do společnosti. Podobně definuje současnou situaci i kosovskou vládou nedávno schválený „Národní akční plán 2009-2011“, který vymezuje mimo jiné základní problémy integrace postižených a žádá mezinárodní společenství o asistenci při jejich řešení.

K velkým problémům zrakově postižených patří obecný přístup ke vzdělání. Jediná fungující škola pro zrakově postižené v Kosovu přitom nedisponuje potřebným vybavením pro výuku. Díky projektu Velvyslanectví České republiky byla nakoupena část vybavení, ale ani to zatím nestačí k pokrytí všech potřeb a kapacity školy. Projekt ČRA reagoval na tuto skutečnost.

Projekt realizovala společnost Člověk v tísni, o.p.s ve spolupráci s výrobním družstvem nevidomých Spektra, které se specializuje na kompenzační pomůcky pro nevidomé. Kosovské asociaci zrakově postižených byly dodány 4 braillovské řádky (nebo též hmatový displej), které patří k výstupním zařízením používaným uživateli pracujícími hmatem a sluchem. Součástí dodávky byla také tepelná tiskárna reliéfní grafiky a elektronický organizér.

MOLDAVSKO

Cesta k předškolnímu inkluzivnímu vzdělávání v Moldavsku

Identifikační číslo: CzDA-MD-2010-12-11240

Sektor: Vzdělávání

Místo realizace: Moldavsko

Doba realizace: 2010 – 2011

Realizátor: ADRA o.s.

Rozpočet 2010: 3 477 392,- Kč (příspěvek ČRA: 3 303 407,- Kč)

Celkový rozpočet: 6 803 407,- Kč

Dostupná data ukazují, že v Moldavsku žije více než 170.000 osob se zdravotním postižením. Stávající přístup veřejné správy je zaměřený na zdravotní aspekty zdravotního postižení a otázka sociálního začlenění byla až doposud přehlížena. Samostatným problémem je integrace postižených dětí do vzdělávacího systému a společenského života. Přetrvávající stereotyp z časů Sovětského svazu je vyloučení těchto dětí z běžné výuky v mateřských a základních školách a jejich umístění ve speciálních internátních institucích. Díky tomuto přístupu se děti špatně adaptují na společenský i osobní život, ztrácejí spojení s rodinami a většinová společnost je považuje za méněcenné. Vzniklo tak prostředí diskriminace a mentálního stigmatu.

Připojení Moldavské republiky k Úmluvě OSN o právech osob se zdravotním postižením odstartovalo reformní proces v této oblasti, který se odráží v národní rozvojové strategii. V oblasti integrace dětí s postižením do vzdělávacího systému je klíčové zapojení dětí předškolního věku do běžných mateřských škol, kam ale mají postižené děti přístup buď velmi ztížený, nebo úplně nemožný. Vedení mateřské školy samo rozhoduje, zda postiženého přijme, či nikoliv. Mezi hlavní příčiny, které vedou k takové situaci, je nedostatečná technická vybavenost zařízení a nedostatečně proškolený personál, kterému nejsou poskytnuty ani potřebné osnovy pro takový typ vzdělávání. V současné době již proběhlo několik pokusů o vytvoření integrovaných mateřských škol, které odpovídají standardům inkluzivní pedagogiky, nicméně jen v nedostatečném počtu, který se týká pouze asi 5 % postižených dětí.

Cílem projektu realizovaného ve spolupráci s organizací Adra, o.s. je připravit děti s postižením a se speciálními vzdělávacími potřebami na výuku v běžné základní škole. V rámci projektu jsou nastaveny mechanismy usnadňující přístup těchto dětí ke vzdělání. Přínosy projektu budou zejména normativní dokumenty: vnitřní manuál inkluzivní školky, vzdělávací kurikulum a standardy inkluzivního předškolního vzdělávání. V rámci projektu dále probíhá modelový provoz inkluzivní mateřské školky v městě Orhei, kde byl v nedávné době zrušený ústav pro postižené děti. Školka zajišťuje díky české podpoře transport a odbornou péči (fyzioterapie, logopedie, aj.) pro děti se speciálními potřebami. Součástí projektu jsou také školení zaměřené jak na personál školky, tak na rodiče postižených dětí. Projekt pomáhá splnit mezinárodní závazky Moldavska tím, že poskytuje prováděcí mechanismy inkluzivního předškolního vzdělávání a podporuje pilotní provoz inkluzivní mateřské školky.

Obnova systému nakládání s odpadními vodami ve městě Nisporeni

Identifikační číslo: CzDA-MD-2009-19-14020/1

Sektor: Životní prostředí

Místo realizace: Moldavsko

Doba realizace: 2010 - 2012

Realizátor: "Sdružení Nisporeni" (CIR o.s., TopolWater s.r.o., Kubíček s.r.o.)

Rozpočet 2010: 5 000 000,- Kč

Celkový rozpočet: 29 996 000,- Kč

Projekt má za cíl snížení negativního dopadu odpadních vod na životní prostředí a zdraví populace a zajištění dlouhodobě udržitelného systému nakládání s odpadními vodami ve městě Nisporeni v Moldavsku. Systém nakládání s odpadními vodami v Nisporeni je ve velmi špatném stavu. V kanalizačním systému dochází k častým únikům, technologie čistírny odpadních vod (ČOV) a čerpacích stanic chybí nebo je na pokraji životnosti, odpadní voda vypouštěná z ČOV do přírodního recipientu je silně znečištěná. Odpadní voda následně kontaminuje zdroje pitné a užitkové vody a má negativní dopad na životní prostředí. Nevyhovující situace v oblasti sanitace působí negativně na zdravotní stav populace. Množství vodou přenášených nemocí je v Nisporeni značné a je obecně spojené s kontaminací vody lidskými a zvířecími výkaly a močí, obsahujícími patogenické bakterie a viry. V Nisporeni lze tak v posledních letech vyzorovat nárůst počtu onemocnění způsobených zánětem trávicího traktu.

V rámci projektu dojde k rekonstrukci dvou čerpacích stanic a čistírny odpadních vod. Současně s rekonstrukčními pracemi budou pracovníci Vodovodů a kanalizací (VaK) Nisporeni vyškoleni v obsluze zařízení a bude vypracován komplexní plán dlouhodobého rozvoje VaK Nisporeni. Dále bude provedena osvětová kampaň zaměřená na obyvatelstvo a hlavní průmyslové producenty odpadních vod. Municipality Nisporeni přispěje k realizaci projektu prostřednictvím in-kind vstupů v podobě stavebních prací při rekonstrukci ČOV a čerpacích stanic odpadních vod.

Projekt je komplementární k projektu Rakouské rozvojové agentury ADA, spolufinancovanému Evropskou komisí a Švýcarskou rozvojovou agenturou SDC "Rehabilitation of the water supply system in the Rayon Nisporeni: Municipalities of Nisporeni, Vărzărești and Grozești, Republic of Moldova", zaměřenému na zajištění pitné vody v Nisporeni a sousedních obcích. Oba projekty společně tvoří mezinárodní program "Rehabilitation of the water supply and sewage system in the Municipalities of Nisporeni, Vărzărești and Grozești".

Projekt v Nisporeni oficiálně zahájil za přítomnosti zástupců moldavských partnerů, diplomatické komunity a mezinárodních donorů 1. října 2010 první místopředseda vlády a ministr zahraničních věcí České republiky Karel Schwarzenberg. V roce pak 2010 proběhly především přípravné práce, koordinace s příjemcem pomoci, sběr dat a terénní šetření, prezentace zamýšlených aktivit veřejnosti a nákup části technologického vybavení pro rekonstrukci ČOV. Samotné rekonstrukční práce a instalace technologií budou hlavní pracovní náplní pro rok 2011.

Obnova systému nakládání s odpadními vodami ve městě Vulcănești

Identifikační číslo: CzDA-MD-2010-24-14020

Sektor: Životní prostředí

Místo realizace: Moldavsko

Doba realizace: 2010 - 2012

Realizátor: "Sdružení Waste Water Vulcănești" (Ircon s.r.o. a TopolWater s.r.o.)

Rozpočet 2010: 2 850 000,- Kč

Celkový rozpočet: 18 240 000,- Kč

Projekt má za cíl snížení negativního dopadu odpadních vod na životní prostředí a zdraví populace a zajištění dlouhodobě udržitelného systému nakládání s odpadními vodami ve městě Vulcănești v Moldavsku.

Systém nakládání s odpadními vodami v Vulcănești je ve velmi špatném stavu. V kanalizačním systému dochází k častým únikům, technologie ČOV a čerpacích stanic chybí nebo je na pokraji životnosti, odpadní voda vypouštěná z ČOV do přírodního recipientu je silně znečištěná. Odpadní voda následně kontaminuje zdroje pitné a užitkové vody a má negativní dopad na životní prostředí. Nevyhovující situace v oblasti sanitace působí negativně na zdravotní stav populace.

V rámci projektu dojde k rekonstrukci dvou čerpacích stanic a čistírny odpadních vod. Současně s rekonstrukčními pracemi budou pracovníci Vodovodů a kanalizací (VaK) Vulcănești vyškoleni v obsluze zařízení a bude vypracován komplexní plán dlouhodobého rozvoje VaK Vulcănești. Dále bude provedena osvětová kampaň zaměřená na obyvatelstvo a hlavní průmyslové producenty odpadních vod. Municipality Vulcănești přispěje k realizaci projektu prostřednictvím in-kind vstupů v podobě stavebních prací při rekonstrukci ČOV a čerpacích stanic odpadních vod.

V roce 2010 proběhly především přípravné práce, koordinace s příjemcem pomoci, sběr dat a terénní šetření, prezentace zamýšlených aktivit veřejnosti a nákup části technologického vybavení pro rekonstrukci ČOV. Samotné rekonstrukční práce a instalace technologií budou hlavní pracovní náplní pro rok 2011.

Podpora rozvoje domácí pečovatelské služby, Moldavsko – dodávka zdravotního vybavení

Identifikační číslo: CzDA-MD-2010-27-12220

Sektor: Zdravotnictví

Místo realizace: Moldavsko

Doba realizace: 2010

Realizátor: VITRUM Praha, spol. s r.o. ve sdružení „Sdružení Moldova Healthcare Equipment“

Celkový rozpočet: 1 442 286,- Kč

Cílem projektu bylo posílení kvality pečovatelské služby v komunitním a domácím prostředí. Předmětem projektu byla proto dodávka zdravotního vybavení pro denní centra pečovatelské služby. Tato dodávka navazovala na projekt podpory rozvoje domácí pečovatelské služby realizovaný v letech 2007 – 2010 Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR, v jehož rámci

bylo vyškoleny 200 zdravotních sester a dobrovolných pečovatelských a otevřena dvě denní centra (DC Hippocrates v obci Dorotcaia a DC Avicena ve městě Cahul). Centra poskytují služby denního stacionáře, sociálně aktivizační služby, ambulantní, rehabilitační a terénní pečovatelské služby a zároveň fungují jako výcviková střediska pro zdravotní personál. Každé z center nyní zajišťuje přibližně 250 návštěv pacientů měsíčně.

Příjemci služeb poskytovaných denními centry jsou hlavně osoby přestárlé a opuštěné, nacházející se bez pomoci blízké osoby a osoby vyžadující dočasnou péči po návratu z hospitalizace. Jedná se nejčastěji o pacienty po operaci, pacienty zotavující se z kardiovaskulárních a pohybových obtíží, osoby po mozkové mrtvici apod. Služby jsou poskytovány také osobám nevyléčitelně nemocným a osobám trpícím chronickými nemocemi, včetně osob v terminálním stádiu. Pečovatelské služby jsou poskytovány klientům jak v domácím prostředí, tak v denním centru. Mezi základní služby vykonávané zdravotními sestrami patří administrativní péče, injekce, bandážování, prevence proleženin, vyšetření průdušek, zavedení klystýru, katetrizace (cévkování), masáže, rehabilitace, vyšetření glykémie, inhalace a vyšetření základních životních funkcí. Asistenční služby jsou vykonávány dobrovolníky, kteří se podílí na přímé práci s klientem. Jde převážně o pomoc klientovi při hygieně, administrativu klientova jídelníčku, léků, denního rehabilitačního režimu atd., pomoc při hygieně klienta, pomoc při vyřízení administrativních úkolů, nákupy, procházky, psychosociální asistence, transport klienta a další úkony dle potřeb klienta.

Služby poskytované denními centry by mohly být v budoucnu hrazeny zdravotní pojišťovnou, k čemuž je ovšem potřeba licence a následně i akreditace, kterou by centra mohla získat nejdříve po dvou letech fungování. Výstupy projektu realizovaného MPSV byly v prosinci 2010 převzaty municipalitami Cahul a Dorotcaia, které by měly zajistit jejich další provoz. Moldavská strana však nemá na provoz center dostatečné finanční prostředky, a proto požádala Českou republiku o další financování v letech 2011 – 2013. Realizovaná dodávka České rozvojové agentury na tuto skutečnost reagovala již koncem roku 2010 a denním centřům poskytla potřebné zdravotní vybavení. Jednalo se především o rehabilitační a masážní přístroje, lokomoční pomůcky, tonometry, testovací soupravy, ale také spotřební materiál nezbytný pro péči o přestárlé pacienty.

Podpora tvorby národní koncepce pro práci s opuštěnými dětmi

Identifikační číslo: CzDA-MD-2010-22-16010

Sektor: Sociální rozvoj

Místo realizace: Moldavsko

Doba realizace: 2010 - 2012

Realizátor: Charita Česká republika

Rozpočet 2010: 2 500 000,- Kč (z toho dotace ČRA: 2 375 000,- Kč)

Celkový rozpočet: 10 375 000,- Kč

V evropském kontextu je pro Moldavsko vedle chudoby charakteristická migrace za prací do zahraničí. V roce 2008 došlo k nárůstu migrace aktivního obyvatelstva na 16 % a v důsledku toho má přibližně 170 000 dětí v Moldavsku jednoho nebo oba rodiče v zahraničí a 20 % z nich žije v domácnostech bez podpory dospělých. Přitom méně než 6 % těchto dětí je evidováno na příslušných úřadech a využívá jakýkoli druh služeb státní péče, tj. mají poručníka nebo jsou umístěny v institucích sociální péče. Ostatní děti stojí mimo státní systém sociální péče – žijí s příbuznými nebo staršími členy rodiny anebo žijí zcela samy či v domácnostech, kde je „hlavou rodiny“ také dítě. U dětí bez adekvátní podpory dospělých existuje větší pravděpodobnost rizikového chování. Podle školských institucí ty děti, jejichž

rodiče migrují, či které jsou v rodinách zanedbávané, zneužívané nebo vykořisťované, chodí častěji za školu, jsou ohroženy závislostí na alkoholu nebo cigaretách nebo gamblerstvím a řadou dalších psychoemocionálních a adaptačních problémů. Častěji se také stávají obětmi obchodování s lidmi, násilí a jiných forem zneužívání.

Moldavská vláda reaguje na tento stav budováním integrovaného systému sociálních služeb. Program reformy systému sociální pomoci byl zahájený v roce 2008 přijetím zákona o sociální pomoci. Doposud byla sociální pomoc poskytována prostřednictvím příspěvků pro jedenáct kategorií lidí. Tento způsob poskytování sociální pomoci však ne vždy obsáhne nejpotřebnější skupiny obyvatel. Součástí integrovaného systému sociální pomoci mají být také sociální služby poskytované podle potřeb komunit a jednotlivců. Služby sociální pomoci budou poskytovány různým sociálním skupinám včetně opuštěných dětí na základě zmapovaných potřeb.

Rozvojovým záměrem projektu realizovaného ve spolupráci s Charitou Česká republika je systémové zlepšení životních podmínek opuštěných dětí v Moldavsku podporou tvorby národní koncepce sociální péče, která bude součástí integrovaného systému sociální pomoci. Budování kapacit moldavského Ministerstva práce sociální ochrany a rodiny je hlavním cílem projektu. Vstupní aktivitou je zmapování potřeb a stávajících služeb o opuštěné děti, na kterou naváže národní census opuštěných dětí v Moldavsku a komunikační kampaň cílená na rodiče a pečovatele opuštěných dětí. Přínosy projektu budou zejména: Vybudovaná databáze opuštěných dětí včetně metodologie sběru dat, zaškolení sociálních pracovníků na udržování databáze a analýzu dat; strategický dokument sociální péče o opuštěné děti a výstupy komunikační kampaně. Díky projektu vznikne celonárodní reakce na fenomén opuštěných dětí, která bude součástí širšího celku reforem systému sociální péče v Moldavsku. Projekt je dále realizován ve spolupráci se Státní universita v Kišiněvu a místní nevládní organizací. ČRA zajistila nastavení projektu tak, aby umožňoval synergii s dalšími donory a realizátory. V roce 2010 tak projekt získal dodatečné finance od UNFPA a rozšířil spolupráci s IOM Kišiněv a Světovou bankou.

Průzkum a sanace lokalit znečištěných ropnými látkami v obcích Lunga a Mărculești v Moldavsku

Identifikační číslo: CzDA-MD-2009-14-14015/1

Sektor: Životní prostředí

Místo realizace: Moldavsko

Doba realizace: 2010 - 2012

Realizátor: Dekonta, a.s.

Rozpočet 2010: 9 000 000,- Kč

Celkový rozpočet: 20 600 000,- Kč

Projekt má za cíl snížit, popř. odstranit znečištění podzemních vod ohrožující zdraví obyvatel v obcích Lunga a Mărculești (a potenciálně biologickou rozmanitost v širší oblasti) a zabránit dalšímu šíření znečištění a poté vytvořit vstupní předpoklady pro následné zlepšení zásobování obyvatel obcí Lunga a Mărculești pitnou vodou.

V těsném sousedství obcí Lunga a Mărculești fungovalo od roku 1957 do počátku devadesátých let dvacátého století vojenské letiště Mărculești. Důsledkem špatného nakládání s pohonnými látkami došlo k značné kontaminaci podzemních vod. V okolních vesnicích (především ve vesnici Lunga) je ve veřejných i soukromých studnách na hladině silná vrstva

ropných látek (leteckého petroleje). Tyto studny tvoří hlavní zdroj užitkové i pitné vody pro velkou část místní populace, stávající stav je tudíž kritický.

V rámci realizace projektu budou provedeny detailní průzkumné práce, vedoucí k přesnému zmapování rozšíření kontaminace. Následně bude provedena sanace volné fáze ropných látek z podzemních vod. Vzhledem k obtížným geologickým podmínkám není možné během doby trvání projektu dosáhnout úplného odstranění kontaminace, proto budou otestovány různé sanační technologie a navržen vhodný postup pro následné úplné vyčištění podzemních vod. Současně bude vypracována studie proveditelnosti zásobování obcí Lunga a Mărculești pitnou vodou.

Jako podklad pro přípravu projektu sloužila studie "Provedení místního šetření charakteru a rozsahu znečištění pocházejícího z bývalé vojenské základny Mărculești v Moldavské republice", kterou v listopadu 2009 vypracovalo v rámci zakázky malého rozsahu sdružení "Marculesti" (Dekonta, a.s. a Ircon s.r.o.).

V roce 2010 sestávaly projektové práce především z rešerše dostupných poznatků z realizovaných průzkumných geologických, hydrogeologických a sanačních prací v oblasti, dokumentace existujících monitorovacích objektů a domovních studní a provedení hydrodynamických zkoušek, provedení geofyzikálního, atmogeochemického a vrtného průzkumu, laboratorního rozboru získaných vzorků a přípravy testování sanačních technologií a samotného sanačního zásahu.

Varovný povodňový a monitorovací systém na řece Prut

Identifikační číslo: CzDA-MD-2010-17-14040

Sektor: Životní prostředí

Místo realizace: Moldavsko

Doba realizace: 2010 - 2013

Realizátor: Aquatest a.s

Rozpočet 2010: 10 923 241,- Kč

Celkový rozpočet: 20 711 891,- Kč

Řeka Prut, dlouhá 989 km, je významný levostranný přítok Dunaje. Společně s řekou Dněstr je páteřní řekou hydrologické sítě Moldavska a zároveň představuje vysoké riziko z hlediska povodní. Vždy v červenci v letech 2008 a 2010 způsobil rozvodněný Prut velké škody na majetku a lidské ztráty. Dopady povodní nemusí mít být tolik ničivé pokud by byl v provozu systém včasného varování. Avšak v současné situaci moldavská vláda nemá odpovídající prostředky ani odborné kapacity na vybudování širší sítě automatických měrných stanic.

Primárním cílem projektu je zlepšení informovanosti obyvatelstva před povodňovým stavem na řece Prut. Vybudovaný systém bude umožňovat včasné varování obyvatelstva díky pravidelnému měření průtoků a stavu měrných profilů. Druhotným cílem tohoto projektu je demonstrovat vhodný technický přístup pro monitorovací síť v povodí řek, který bude možné využít i u dalších povodí.

MONGOLSKO

Dodávka vybavení pro laboratoř elektrických točivých strojů Mongolské technické univerzity

Identifikační číslo: CzDA-MN-2010-29-114

Sektor: Vzdělávání

Místo realizace: Ulánbátar

Doba realizace: 2010

Realizátor: TECTRA a.s.

Rozpočet projektu: 1 747 860,- Kč

Projekt byl realizován formou dodávky vybavení pro laboratoř elektrických točivých strojů Mongolské technické univerzity. Tato laboratoř byla založena v roce 1968 v rámci programu UNESCO a již od svého počátku hraje důležitou roli v rozvoji oboru. Její stávající vybavení je však převážně zastaralé a neodpovídá moderním standardům. Již v minulých letech byla laboratoř elektrických točivých strojů podpořena v rámci české rozvojové spolupráce v gesci Ministerstva průmyslu a obchodu. Dodávka vybavení z roku 2010 navázala na dosavadní dobrou spolupráci a přinesla nové možnosti jak místním studentům tak odborné veřejnosti.

Systém identifikace hospodářských zvířat

Identifikační číslo: CzDA-MN-2010-2-31195/1-2

Sektor: zemědělství

Místo realizace: Ulánbátar, centrální region

Doba realizace: 2010 – 2012

Realizátor: Česká zemědělská univerzita

Celkový rozpočet: 14.200.000,- Kč

Rozpočet: 2010: 8 110 000,- Kč

Základ mongolské zemědělské výroby a ekonomických aktivit na venkově představuje extenzivní chov hospodářských zvířat (pastevectví). Jeho význam pro omezování chudoby a zaměstnanost na mongolském venkově je zásadní. Projekt je proto zaměřen na zefektivnění chovu zvířat prostřednictvím vytvoření podmínek pro plemenářskou práci a zvýšení tržního uplatnění živočišných komodit. Mongolská strana má eminentní zájem o zavedení identifikace a evidence hospodářských zvířat, neboť zde zatím centrální evidence ani systematická identifikace hospodářských zvířat nefunguje.

Možnost ověření původů zvířat je v Mongolsku velmi důležitý rozvojový faktor. Jednak se množí krádeže dobytka z důvodu neexistujících hranic pozemků (zvířata se volně potulují), takže se vyskytují majetkové spory. Hlavně však jasná identifikace každého kusu otvírá možnost vývozu masa a živých zvířat do rozvinutých zemí, jakož i možnost garance bezpečnosti a kvality masných výrobků vyrobených z těchto zvířat. A dále umožňuje plemenářskou práci, kontrolu užitkovosti a snadnější veterinární kontrolu pohybů stád a zvířat.

Projekt české rozvojové spolupráce je realizovaný formou dvou veřejných zakázek: Předmětem plnění první zakázky jsou služby a technická pomoc vedoucí k vytvoření jednoduchého a spolehlivého systému identifikace hospodářských zvířat v podmínkách

mongolského venkova, zavedení systematického sběru identifikačních údajů o jednotlivých zvířatech a chovateliích včetně zajištění převodu těchto dat do centrální evidence. V rámci projektu bude vytvořen systém a otevřený software pro sběr dat, bude označeno 100 000 zvířat (skot), zřízena infolinka při Ministerstvu výživy, zemědělství a lehkého průmyslu, vypracován manuál a v neposlední řadě proběhne školení specialistů pro identifikaci zvířat a osvěta. I když bude navrhovaný systém založen na elektronickém načítání dat a jejich automatickém předávání, bude možné kdykoli přejít na ruční a papírovou formu. Jako modelová oblast pro zavedení a otestování systému bude sloužit centrální region, který tvoří okolí hlavního města Ulánbátaru (provincie Tuv). Po odzkoušení celého systému v tomto regionu s příznivým výsledkem se očekává, že bude systém koncentricky rozšiřován postupně na celou zemi. Rozšíření oblasti již nebude předmětem této zakázky.

Předmětem plnění druhé veřejné zakázky je dodání laserového zařízení pro popis plastových ušních známek, nepopsaných plastových ušních známek a aplikačních kleští. Hlavní důraz je kladen na technickou pomoc při zavádění popisu určených číselných a čárových kódů na dodané ušní známky. Realizátor zakázky zajistí automatickou komunikaci laserového zařízení s centrální evidencí. V rámci dodávky dojde též k vytvoření manuálu, proškolení obsluhy a sestavení odhadu nákladů na provoz.

Průzkum znečištění a návrh sanace v průmyslovém areálu Hargia v Ulánbátaru

Identifikační číslo: CzDA-MN-2010-20-14050

Sektor: životní prostředí

Místo realizace: Mongolsko

Doba realizace: 2010 - 2012

Realizátor: DEKONTA, a.s.

Celkový rozpočet: 16 970 000, - Kč

Rozpočet 2010: 5 990 000,- Kč

Záměrem projektu je zlepšení stavu pracovního a životního prostředí a snížení rizika poškození zdraví obyvatel hlavního města Ulánbátar. Projekt přispěje k rozšíření možností využití průmyslového areálu Hargia, sníží zdravotní rizika místních dělníků i obyvatel, kteří využívají bez úpravy vodu z řeky Tuul. Nejvyšším správním orgánům budou následně poskytnuty úplné podklady pro kompetentní rozhodování o vyčištění areálu včetně podzemních a povrchových vod. Výsledky projektu v dlouhodobé perspektivě přispějí ke zdravému rozvoji města Ulánbátar a k ochraně ekosystému řeky Tuul.

Průmyslová oblast Hargia, kde se soustřeďují kožedělné dílny a kožešnické průmyslové podniky, leží v údolní nivě řeky Tuul, jen asi 100 – 300 m od řeky. Do horninového prostředí zde masivně pronikají odpadní vody s obsahem chromu a rozkládajících se organických látek (živočišné tuky, krev apod.). Nelze vyloučit, že znečištění se rozšířilo až k řece a je drenováno říčním proudem. Říční voda je přitom pro nejchudší obyvatele od jara do podzimu jediným dostupným zdrojem vody. V prostoru závodu zabývajících se zpracováním kůží se nachází čistírna odpadních vod (ČOV) ze sedmdesátých let 20. století. Technologie ČOV je však značně zastaralá a zařízení zchátralé a v průběhu posledních dvaceti let byla čistírna často krátkodobě mimo provoz.

V rámci projektu jsou prováděny průzkumné práce vedoucí k vyhodnocení rozsahu znečištění, jeho zdroje a ke zpracování analýzy rizik. Průzkum je prováděn zejména

vybudováním pozorovacích vrtů, kdy jsou odebrány vzorky vod, zemin a dalších materiálů a následně analyzovány v laboratoři. Údaje z vrtů jsou pak vyhodnoceny z hlediska hydrogeologické stavby území, zranitelnosti uloženin nad hladinou podzemní vody i vlastního kolektoru podzemní vody. Laboratorní výsledky budou interpretovány s ohledem na ohrožení zdraví lidí, života v řece a s vyhodnocením stupně rizika kontaminace podzemní vody i říční vody v sousedství areálu. Následně bude zpracována studie proveditelnosti sanačních opatření k odstranění uvedených rizik a návrh optimálních technických opatření k zastavení znečišťování. Výstupy projektu poslouží jako podklad pro následnou kompletní sanaci areálu.

Variantní řešení rozvoje rostlinné výroby v pouštních oblastech

Identifikační číslo: CzDA-MN-2010-2-31161/1

Sektor: zemědělství

Místo realizace: Ulánbátar, provincie Dornogobi

Doba realizace: 2010

Realizátor: Česká zemědělská univerzita v Praze

Celkový rozpočet: 890.000,- Kč

Úkolem projektu je zpracování variantních řešení rozvoje rostlinné výroby v pouštních oblastech, získání potřebných údajů a navázání spolupráce s odpovídajícími institucemi v Mongolsku. V lokalitě Buchel (Ulaan-Uul, Dornogobi) zpracovala Česká zemědělská univerzita v Praze analýzu výchozího stavu a rozvojových potřeb v oblasti rozvoje rostlinné výroby a zalesňování v pouštích oblastech Mongolska včetně možnosti využití mykorhizní inokulace a zhodnotila dva ukončené projekty zahraniční rozvojové spolupráce ČR. Návazně pro tuto lokalitu navrhla vhodné typy ochrany před písečnými a prachovými bouřemi, způsob zavlažování se zaměřením zejména na úsporu a efektivní využití vody a modularitu závlahového systému, dále opatření proti zasolování půdy, využití alternativní energie, umístění poradenského centra a vhodného ukázkového skleníku, zajištění kvalitních zdravých osiv a sadby, plán hnojení a optimální osevní postupy. Dále bylo zhodnoceno uplatnění produkce na trhu a zajištění ekonomické efektivnosti výroby a doporučeny kroky pro udržení, zvýšení a optimalizaci rostlinné výroby v lokalitě Buchel.

Česká zemědělská univerzita v Praze navrhla Centrum pro mykorhizní inokulaci v Ulánbátaru které vychází z místních přírodních a klimatických podmínek Mongolska. Centrum bude svým zaměřením plnit funkce produkční, výzkumné a vzdělávací. V rámci projektu bylo ve spolupráci s mongolskou stranou vytipováno místo pro Centrum a instituce, které budou do mykorhizní inokulace v budoucnu zapojeny. Navržená roční produkce Centra je 100t substrátu endomykorhizních hub pro očkování všech zeleninových plodin, travních bariér a většiny listnatých stromů. Celkový počet průměrných dávek bude dostatečný přibližně pro ošetření 2 500 000 rostlin ročně. Dále bude produkováno 1 000 litrů tekutých kultur ektomykorhizních hub pro očkování ektomykorhizních dřevin zvláště jilmu, borovice a modřínu. Součástí projektu bylo také zpracování stavení dokumentace pro plánované Centrum.

Vybudování nových zdrojů vody pro venkovské oblasti Zalugiin Gol a Ulaan Tolgoi v širší oblasti města Erdenet

Identifikační číslo: CzDA-MN-2010-15-14030

Sektor: životní prostředí

Místo realizace: Mongolsko

Doba realizace: 2010 – 2012

Realizátor: GEOMIN družstvo

Celkový rozpočet: 14 993 370,- Kč

Rozpočet 2010: 3 086 533,- Kč

Realizací projektu bude zajištěn přístup k pitné vodě lidem ve venkovských oblastech v okolí města Erdenet. Mimo to bude zajištěna voda pro tisíce zvířat a pro zavlažování zemědělské půdy. Tímto způsobem projekt zlepší přístup obyvatel (a zvířat) ke zdrojům pitné vody a tím posílí jejich sociální a ekonomickou situaci, což se pozitivně projeví na bilanci celé provincie. Nepřímým rozvojovým přínosem projektu je také omezení migrace chudých venkovských obyvatel do města, kde pak živoří na sociálním dně.

Celkově projekt přispěje k ekonomickému růstu regionu a poskytne jistotu obživy jeho nejchudším obyvatelům. Realizací projektu budou podpořeny podmínky k udržení živočišné výroby v zájmovém prostoru a k jejímu rozptýlení po větším území (zlepšení managementu pastvin a optimalizace tradičního způsobu hospodaření v daném regionu). Tímto rozptýlením bude omezen podíl člověka na postupujícím procesu desertifikace daného území (zachování přírodních společenstev a ekosystémů, udržení obyvatelstva v daném regionu).

Cílem projektu je zajistit udržitelným způsobem zásobování pitnou i užitkovou vodou v oblastech Zalugiin Gol a Ulaan Tolgoi, a to realizací šestnácti nových vrtaných studní. V každé ze dvou jmenovaných oblastí bude vyhloubeno 8 vrtů. Dalším cílem projektu je sestavení vodní bilance zkoumaných území provincie Orchon a případně těsně přiléhajícího území v závislosti na hydrogeologické stavbě oblasti a vytvoření vodohospodářského plánu pro další rozvoj pastvin, pěstebních ploch a sídelních center.

Ministerstvo zemědělství, výživy a lehkého průmyslu Mongolska, které je partnerskou organizací projektu, poskytne většinu finančních prostředků na realizaci technických prací. Menší část financí poskytne provincie Orchon společně s těžařskou firmou GOK. Družstvo GEOMIN zajišťuje realizaci všech přípravných fází projektu, zodpovídá za koordinaci projektových aktivit a zajišťuje sledování, řízení a vyhodnocení hydrogeologických prací. Družstvo dále navrhuje provozní řád vrtů, školí jejich obsluhu, určuje ochranná pásma a provádí hydrogeologické mapování provincie, její vodní bilanci a navržení vodohospodářského plánu.

SRBSKO

Dodávka zdravotnického vybavení pro fakultní nemocnici Dr. Dragiša Mišoviće v Bělehradě

Identifikační číslo: CzDA-RS-2010-28-12230

Sektor: zdravotnictví

Místo realizace: Bělehrad

Doba realizace: 2010

Realizátor: Charita Česká republika

Rozpočet 2010: 699 770,- Kč

Cílem projektu bylo posílit kvalitu péče o pacienty vyžadující hemodialýzu ve fakultní nemocnici Dr. Dragiša Mišoviće v Bělehradě. Přesto, že Srbsko prochází v této době řadou společensko ekonomických změn, oblast zdravotnictví je stále nedostatečně podporována a financována. Fakultní nemocnice Dr. Dragiša Mišoviće v Bělehradě patří mezi přední dialyzační pracoviště poskytující péči pacientům s dlouhodobým selháváním ledvin (renální selhání). V uplynulých 15 letech zde bylo poskytnuto více jak 75 000 dialyzačních zákroků. V minulosti měla nemocnice k dispozici dostatečné technické vybavení, nicméně s příchodem ekonomické krize došlo k útlumu finančních prostředků potřebných pro modernizaci a obnovu vybavení a současný stav tak zcela neodpovídá potřebám pacientů. V rámci české rozvojové spolupráce bylo proto nemocnici dodáno deset křesel pro výkon hemodialýzy, která umožňují pohodlnou déletrvající polohu pacienta a splňují požadavky na moderní péči. Dodávka navazovala na spolupráci a podporu rozvoje zdravotnictví poskytnutou v Srbsku v předchozích letech.

Podpora prevence rakoviny u žen v regionu Šumadija

Identifikační číslo: CzDA-RS-2010-7-12191

Sektor: zdravotnictví

Místo realizace: Srbsko

Doba realizace: 2010 - 2012

Realizátor: Charita Česká republika

Celkový rozpočet pro období 2010 - 2012: 10 500 000,- Kč

Rozpočet 2010: 3 298 500 Kč

Podle informací srbského „Sdružení pro boj s rakovinou prsu“ postihne v Srbsku rakovina každý rok přibližně 30 000 lidí. Nejčastější formou rakoviny u žen je rakovina prsu spojená se zhoubným nádorem. Každý rok je v Srbsku registrováno na 4 000 nových patientek a kolem 1 300 žen ročně umírá (což tvoří 18% ze všech úmrtí na rakovinu). Rakovina prsu je třetí nejčastější příčinou úmrtí žen ve věku od 45 do 64 let, přitom většina onemocnění je odhalena až ve velmi pokročilém stádiu, jen 2% případů bývají podchyceny včas. Druhou nejběžnější formou rakoviny je ve světovém měřítku rakovina děložního čípku, která představuje v Srbsku až 6,8% úmrtí z celkového počtu zemřelých na rakovinu. Věk obětí onemocnění se pohybuje nejčastěji mezi 45-49 lety a 70-74 lety.

Projekt České rozvojové agentury je zaměřen na podporu prevence rakoviny u žen v srbském regionu Šumadie, respektive ve 40 vesnicích ležících v odlehlých oblastech a tedy vzdálených od místní největší nemocnice ve městě Kragujevac. Projekt je realizován formou veřejné

osvěty a zvyšování informovanosti (letáky, semináře, TV a rozhlasové upoutávky) a to ve vzdálených, méně dostupných oblastech. V rámci projektu byla vybavena mobilní jednotka a vyškolen personál, což umožňuje potřebná vyšetření ve vzdálených venkovských oblastech. Důležitou součástí projektu je tzv. „coaching“ poskytnutý místní organizaci ze strany českého realizátora projektu. Projekt je realizován ve spolupráci s místní nevládní organizací Oaza Sigurnosti.

Rozvoj odpadového hospodářství v oblasti města Valjevo

Identifikační číslo: CzDA-RS-2010-4-14050

Sektor: životní prostředí

Místo realizace: Srbsko

Doba realizace: 2010 - 2012

Realizátor: Sdružení pro rozvoj odpadového hospodářství (VHS Brno, a.s., MEVOS, spol. s.r.o.)

Celkový rozpočet: 13 848 502,- Kč

Rozpočet 2010: 6 350 000,- Kč

Cílem projektu je zlepšit systém nakládání s komunálním odpadem v regionu Kolubara prostřednictvím pilotního projektu výstavby překládací stanice se sběrným dvorem. Projekt podpoří snahu srbské vlády zavést v souladu s Národní strategií odpadového hospodářství Regionální systémy odpadového hospodářství, v jejichž rámci mají být vybudovány regionální zabezpečené skládky odpadů, recyklační centra, předkládací stanice a další potřebná zařízení, splňující přísné mezinárodní standardy. Celkem se předpokládá vybudování 26 regionálních skládek pro 160 municipalit a 44 překládacích stanic. Vytvořené regionální plány odpadového hospodářství zajistí decentralizaci a rozvoj místních, unikátních systémů odpadového hospodářství přizpůsobených podmínkám jednotlivých regionů.

V rámci české ZRS bude vybudována překládací stanice ve městě Valjevo, kde bude sloužit ke shromažďování a překládání komunálního a dalšího odpadu z města a přilehlé oblasti před jeho odvozem ke zneškodnění či recyklaci. Tuhý komunální odpad zde bude překládán ze svozových vozidel do speciálních velkoobjemových kontejnerů, které následně přepraví odpady na místní skládku. V separační části překládací stanice budou umístěny jiné speciální kontejnery a sběrné nádoby, určené ke sběru a k dalšímu využití separovaných druhů odpadu. Projektové aktivity jsou zaměřeny na vypracování pilotního technického projektu pro překládací stanici, podle kterého budou následně provedeny technické a stavební práce a vybavení stanice tak, aby se zajistila její plná funkčnost a v maximální míře se zefektivnil sběr, přeprava, využití druhotných surovin a likvidace komunálního odpadu. Z projektu bude benefitovat cca 60 tis. obyvatel města Valjevo a cca 20 tis. obyvatel spádové oblasti.

Zvyšování bezpečnosti na železničních přejezdech

Identifikační číslo: CzDA-RS-2010-16-21030

Sektor: Doprava

Místo realizace: Srbsko

Doba realizace: 2010 - 2011

Dodavatel: AŽD Praha s.r.o.

Celkový rozpočet: 11 853 268,- Kč

Na základě podepsaného Memoranda o porozumění mezi Železnicemi Srbsko a ČRA probíhá od roku 2010 modernizace čtyř železničních přejezdů v rámci projektu „Zvyšování bezpečnosti na železničních přejezdech“. Celkový počet modernizovaných železničních přejezdů je ve zmíněném Memorandu stanoven na deset, z nich první čtyři přejezdy byly dodány do Srbska v roce 2009 a zbývající dva budou realizovány v roce 2011.

Několik přejezdů se nachází na hlavním koridoru 10, který má velký význam pro panevropskou transportní síť. Ostatní přejezdy byly vybrány srbským partnerem na vedlejších tratích navazujících na zmíněný mezinárodní koridor v místech, která statisticky patří mezi nejnebezpečnější v zemi.

Tento projekt má velmi úspěšnou ekonomickou návaznost. V průběhu roku došlo k podpisu úvěru mezi Českou exportní bankou a srbskou vládou za účelem modernizace celého železničního koridoru 10. Na realizaci této významné investice by se měly podílet také české firmy.

Zvyšování kvality a dostupnosti zdravotní péče - nemocnice Arandjelovac

Identifikační číslo: CzDA-RS-2010-18-12230

Sektor: Zdravotnictví

Místo realizace: Srbsko

Doba realizace: 2010 - 2011

Dodavatel: EDOMED a.s.

Celkový rozpočet: 6 352 000,- Kč

Rozpočet 2010: 3 112 480 Kč

Přesto, že Srbsko prochází v této době řadou společensko ekonomických změn, oblast zdravotnictví je stále nedostatečně podporována a financována. Nejsložitější situace je přitom ve vzdálenějších vesnických oblastech jako je např. region Šumadija. Spádová oblast Zdravotnického centra Arandjelovac, podpořeného v rámci tohoto projektu, představuje přibližně 100 tisíc obyvatel – potenciálních pacientů a je značně vzdálená od nejbližší velké nemocnice ve městě Kragujevac. Vybavení místního radiologického oddělení je značně zastaralé, rentgenové zařízení samo o sobě je staré přes 25 let a již nevyhovuje současným normám a standardům.

V rámci zakázky bylo do Zdravotnického centra Arandjelovac dodáváno radiologické vybavení: RTG a PACS. Zároveň proběhlo odborné proškolení personálu v obsluze dodaných přístrojů včetně zajištění záručního i pozáručního servisu.

ZAMBIE

Vzdělávání porodních asistentek pro Západní provincii

Identifikační číslo: CzDA-ZM-2009-03-12281

Sektor: zdravotnictví

Místo realizace: Západní provincie, okres Mongu

Doba realizace: 2009-2010 (projekt prodloužen do roku 2012)

Realizátor: Arcidiecézní charita Praha

Celkový rozpočet: 23 570 000,- Kč

Rozpočet 2010: 8 568 000,- Kč

Záměrem projektu je přispět ke snížení úmrtnosti matek a novorozenců v Západní provincii, kde se jejich úmrtnost řadí mezi nejvyšší na světě. Jednou z významných příčin tohoto stavu je nízká dostupnost a kvalita zdravotních služeb, kdy podstatným problémem je kritický nedostatek kvalifikovaného zdravotního personálu a takřka neexistence specialistů, včetně porodních asistentek.

Projekt na tuto situaci reaguje rozšířením výuky o jednoletý obor Porodní asistentka na již existující Lewanika Nursing School v Mongu, hlavním městě Západní provincie. Zároveň projekt přispívá k posilování spolupráce oboru a jeho studentů s venkovskými zdravotními centry, která jsou základním článkem zdravotní péče. Spolupráce probíhá formou odborných stáží studentů a zvyšováním odborných schopností personálu v těchto partnerských zdravotních zařízeních. Cílem tedy je, aby založený studijní obor Porodní asistentka řádně fungoval a produkoval kvalifikovanou pracovní sílu, která najde uplatnění zejména ve venkovských oblastech Západní provincie. Svými přidruženými aktivitami pak obor působí jako šířitel odborných znalostí v oblasti péče o matku a dítě mezi existujícím zdravotním personálem a komunitami v okolí partnerských zdravotních zařízení.

Projekt je realizován prostřednictvím několika zakázek. V roce 2009 a 2010 se jednalo zejména o zakázku s názvem „Založení studijního oboru Porodní asistentka na Lewanika Nursing School v Mongu“. V rámci této zakázky byli na konci roku 2009 vybráni vyučující, přijati první studenti, připraven plán výuky, nakoupeny učební pomůcky a v lednu 2010 zahájilo výuku 34 studentů prvního ročníku tohoto oboru. Studenti absolvují jak teoretickou, tak praktickou výuku v podobě jednorázových praktik i dlouhodobějších stáží v městských i venkovských zdravotních centrech. Při výuce je též zajištěno odborné vedení zambijských klinických instruktorů a je poskytována odborná podpora partnerským zdravotním zařízením a jejich personálu.

V roce 2010 byly také realizovány další drobné zakázky, jejichž cílem bylo zajistit ubytování nových studentů a materiálně podpořit partnerská zdravotnická zařízení. Potěšující zprávou je, že v červnu 2010 schválila Vláda ČR svým usnesením finanční prostředky na pokračování projektu „Vzdělávání porodních asistentek pro Západní provincii“ do roku 2012.

Autorem fotografií na straně 4, 9 a 11 je Petr Šilhánek, www.papaemama.com.